

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akhaha

NASREDDİN HOCA
Sayısı

Hoca — Kemerleri
sıkalm!...

BÜTÜN BANKA İŞLEMLERİNİZ İÇİN

TÜRKİYE BANKASI

hizmetinizdedir

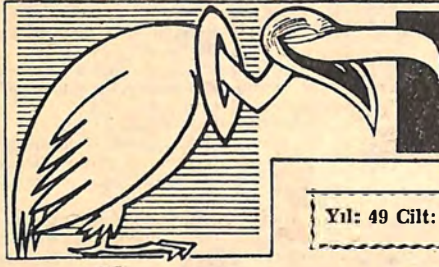

Umum Müdürlük - Ulus Meydanı (Ankara)

CARİ HESAPLAR ● HAVALE ● TİCARİ SENETLER
● KEFALET MEKTUPLARI ● DÖVİZ ALIM VE SATIMI ● SEYAHAT
ÇEKLERİ ● İTHALÂT AKREDİTİFLERİ ● KİRALIK KASALAR ● v. s.

DÜNYANIN HER TARAFINDA MUHABİRLERİ VARDIR

(Yeni Ajans : 2124 — 91)

AKBABA

Yıl: 49 Cilt: 20 Sayı: 29 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 7 Temmuz 1971 * Fiyatı: 125 Krş.

Ahmet Efendilere

İNSANLARIN huyudur, kendilerini doğrudan doğruya ilgilen-dirmeyen şeyleri pek umursamazlar.

Hak, hukuk, demokrasi, özgürlük, ekonomik durum, şu durum, bu durum... Eğer bütün bunlar kişinin kendi durumunu şu ya da bu yönde ve kısa vâdede etkiler görünmüyorsa, o kimse için fasafisodur çoğunlukla.

— Boşver kardeşim, yaşamana bak!

— Dünyayı sen mi düzelteceksin?

— Her koyun kendi bacağından asılır...

Çene piyasasına en çok sürdüğü müz lâflardır bunlar.

Onun için, kişilere bir meseleyi anlatmanın en kestirme yolu onların kendilerini o konuyla ilgili elle tutulur gözle görülür bir durumda düşüncelerini sağlamaktır.

Söz gelimi, basın özgürlüğü diye bir laf dolaşıyor ortada.

Açık konuşalım: ortalama vatandaşımız Ahmet Efendi için nedir bu?

Ortada dolaşan bir laftır, o kadar.

Şimdi bir de Ahmet Efendinin başına şöyle bir iş geldiğini düşünün: Sokakta tosladığı kalantor birinin hakaretine uğrayınca cevap veriyor. İş büyüyor. Sonunda adam ağasının altına alıp iyice pataklıyor Ahmet Efendiyi.

Ne yapacaktır eczaneden çıkınca dayakzede yurtdaşımız?

Cevap verirken kâğıt üstünde ve teorî plânında kalırsanız,

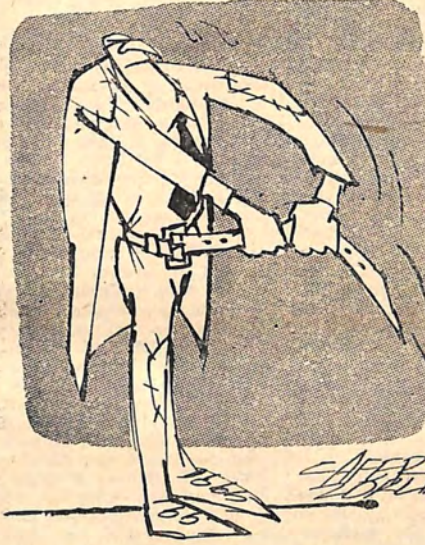
— Hakkını arasin, diyebilirsiniz.

Ama lütfen gerçekçi olmaya çalışın ve düşünün ki Ahmet Efendinin ne parası vardır, ne mevkî, ne ünü, ne güzelliği ne de sığınabileceği güçlü bir tanığı...

Bu durumda —eğer gerçekçi olabiliyorsanız— kabul etmemiz gerekir ki pratik plânda Ahmet Efendinin aradığı hakkı bulma şansı hiç parlak değildir.

Şansın sönüklüğü önce karakolda bellirmeye başlayacaktır. Şayet komiser de ortalama bir komiserimiz ise, kalantor zat ile bizim Ahmet'e tıpatıp aynı saygıyı gösterip aynı muameleyi yapacağını sanmanız için hayli safdil olmanız gerekir.

Dağa işin başında kabahatin büyük kısmı Ahmet'teymiş gibi davranılması, ötekine «Şöyle buyurun beyefendi, üzülmeyin efendim, olur böyle şeyler» diye yer gösterilip çay getirilirken bizimkinin türlü yol-

Yazısız

lardan horlanıp azarlanması, bütün bunların etkisinin de zabıt mabut işlerinde görülmesi pek muhtemeldir.

Eğer Ahmet Efendi olağanüstü bir kararlılık ve çabayla o engelleri aşıp kalantor hasmını mahkemeye sürüklemekte direnirse, adalet tera-

zisinin de sandığı kadar kullanışlı olmadığını görecektir.

Hasımın dişli avukatları ve çeşitli imkânları en dürüst yargıcın bile olayı gerçek çizgileri ile açığa çıkarmasını genellikle imkânsız kılar.

Mucize kabilinden bir sonuç alınabilse bile hasmın Ahmet Efendiyi doğduğuna pişman etmek için baş vurabileceği sayısız baskı ve sindirme imkânları vardır. Başına hiç ummadığı işlerin gelmeye başladığını, dededen kalma ufak evinin yok pahasına istilâk edildiğini, suyunun elektriğinin kesildiğini, işten çıkarıldığını, çocuğunun notlarının düştüğünü, hattâ kendi yolunun seriler tarafından kesilip tekrar tekrar karakolluk olaylar çıktığını görebilir.

O durumda gidebileceği bir tek yer vardır Ahmet Efendinin: bir gazetenin idarehanesine uğrayıp başına gelenleri anlatabilir. Eğer ülkede o türlü yayını engelleyecek «mevzuat» yoksa, bir yazar yahut bir muhabirin olayla ilgilenip durumu kamuoyuna en ilgi çekici biçimde açıklaması, gerekli seviyedeki yetkililerin dikkatini çekmesi, öylelikle kalantor edepsizin başına dünyayı yıkması mümkündür.

Basın özgürlüğü de bu demektir işte.

Ahmet Efendilere önemle duyuru-ruz.

AKBABA

Yeni Büyük Yarışmamız: AKBABA LOTO

7'sinden 70'ine kadar herkesin seve seve katılacağı
bu YEPYENİ yarışmaya

GELECEK HAFTA BAŞLIYORUZ

AKBABA - LOTO Yarışmasına katılmakla hem gelecek,
hem eğlenecek hem de

5000 LIRA

kazanabileceksiniz.

Bu yepyeni büyük yarışmamıza zevkle seve seve katılacak ve her hafta, gelecek haftayı, yalnız AKBABA — LOTO'yu düşünerek bekleyeceksiniz.

AKBABA - LOTO

Gelecek Sayımızda

Gelecek hafta mutlaka bir AKBABA alınız.

Ne hale gelmişiz?

AZİZ NESİN

BİZ insanoğulları ne hallerden ne hallere geliyoruz, geliyoruz da bunu bir kendimiz bilmiyoruz. Geçenlerde Bodos Mehmet'te bir sınıf arkadaşımızın evinde karşılaşınca bu gerçeği bir daha anladım. Zavallı Bodos Mehmet'in şimdi ne bodosluğu kalmış, ne de o eski burnu... Çok iri burnu olduğu için ona okulda Bodos lâkabı takılmıştı. O koca burnu, Mehmet'e bir ciddilik verirdi. Oysa tam tersine alabildiğine, şimdiki deyimle, mat-rak oğlandı. Dalga geçerken gülme-diği için, alay mı ediyor, yoksa cidi-di mi konuşuyor, hiç belli olmazdı. Her ne olursa olsun, iri burnuyla o aramızda çok ağırbaşlı görünürdü.

Aradan otuzaltı yıl geçtiği, bu u-zun zaman içinde de hiç görüşme-diğimize için onu tanıyamamıştım. O da beni tanıyamamıştı.

Evinde buluştüğümüz arkadaş:
— Yahu, Bodos Mehmet'i tanıma-dın mı? dedi.

— Nec? Bodos mu? Bu Bodos, öyle mi?

Bodos demese, dünyada tanıya-mazdım. Bir insan bu denli değe-bilirmiş demek... Şaşıp kalmıştım. O da yüzüme yabancı yabancı ba-lıyordu. O Bodos Mehmet'ti, ama ben kimdım? Sınıf arkadaşımız be-ni de ona öğrencilik lâkabıyla ta-nıttı:

— Yahu, bu da Çingirak Hasan!... «Vaay!...» diye bağırarak birbiri-mizin boynuna atıldık, sarılıp öpüş-tük. Ama Bodos Mehmet çok, çok bozulmuş, çok yaşlanmıştı. Yüzüne ciddilik veren o koca burnu bile sis-kalaşmış, uzamış, bir gaga gibi ağ-zının üzerine düşmüştü. Ağzını bir kapak gibi örten burnu yüzünden ne dediği iyi anlaşılmıyordu. Bo-dos Mehmet'e baktıkça acımaya başladım. Öksüre tıksıra bişeyler anlatıyor, ben dinler gibi yapıyor-dum ama, öğrencilik anılarımıza dalmış gtmıştım.

Bodos Mehmet çok hasarı, zeki, a-ma kaval öğrencilerdendi, yani boş, bomboş... Biz ilk kıtaya çıkışımız-da onunla aynı birliğe düşmüştük. Bodos Mehmet bölüğe iki bavul do-lusu kitapla gelmişti. Pek şaşılacak bişey, Bodos Mehmet kitap oku-

maz... Eh, öğrencilik başka, hayat başka, belki sonradan okuyacaktı. Daha şaşılacak olanı, bavulundan hep İngilizce, Fransızca, Almanca kitap-lar çıkıyordu. Bodos Mehmet bu ki-tapları bölük odasındaki masasına istiflemişti.

— Bodos Mehmet bunlar ne be?
— Kitap...
— Ne olacak bunlar?
— Kitap ne olur yahu?

Bodos Mehmet bir de kalın çer-çeveli gözlük almıştı. O koca burnu-nun üzerine kalın çerçevesi gözlüğü de takınca, suratı, paşlı bahçıvan makasına dönüyordu. Bir gün gözlü-ğü masadan düşürüp camının bir kırıldı. Bulunduğumuz yerde gözlüğü olmadığını gözlüğünün camını taktıramazdı. Bodos Mehmet, gözlü-ğün sağlam camını da kırıdı, y ne gözlüğü takmaya devam etti. Karşı-dan bakılınca cam olmadığı belli ol-muyordu. Ne zaman bölük odasına bir üst girse, Bodos Mehmet hemen camsız gözlüğünü takar, yabancı dil-de kitaplardan birini de eline alır-dı. Sözde okuyordu.

Bir gün bu kitaplardan biri elin-deyken, birden içeri alay komutanı gir-di. Ayağa kalktık. Alay komutanı, Bodos Mehmet'e:

— Aferin, dedi, seni hep kitap o-kurken görüyorum...

Masadaki kitaplara baktı:

— Ooo, hem de yabancı dilde? Ba-kayım, ne okuyorsun? diye, Bodos Mehmet'in arasına camsız gözlüğünü koyduğu kitabı eline aldı, sayfaları-nı çevirdi, çevirdi. Sayfaları çevir-dikçe albayın yüzü ekşidikçe ekşidi:

— Yakışır mı size? dedi, daha cid-di kitaplar okusanıza, mademki ya-bancı dil de biliyorsunuz... Askeri kitaplar okuyun, tabya kitapları, ta-rih kitapları...

— Albayın alıp baktığı, açık saçık resimli Almanca bir seksoloji ki-ta-bı değil miymiş!...

Albay, kitabı masaya korken, iki parmağı gözlük çerçevesinden girin-ce pek şaşırdı:

— Gözlüğünün camları yok.
— Kırıldı efendim.
— Öyleyse neden takıyorsun?
— Almışım da efendim... Tak-mayınca okuyamıyorum.

— Boş çerçeveyi mi?

— Alışkanlık efendim...

Albay masadan bir kitap daha a-lıp karıştırınca şaşkınlığı daha da arttı. Çünkü bunun da Fransızca bir tip kitabı olduğu resimlerinden an-lanılıyordu. Başka bir kitaba baktı, İngilizce fizik... Bir tanesi de eski bir pul kataloğu...

Albay başını sallaya sallaya çıkıp gitti.

— Ulan Bodos, bu kitapları ner-den aldın? dedim.

— Yüksekaldırım'daki eski ki-tapçılardan ucuz aldım, dedi, iki bavul götürdüm, neler olduklarına bakmadan doldurdum kitapları...

İşte Bodos Mehmet böyle bir ar-kadaşı. O anlatırken, ben anıları-mız içinde yaşıyordum. Kim derdi ki o Bodos Mehmet, şimdi, bu kar-şımdaki insan yıkıntısıdır.

Lisedeydik. Bir akşam mütalâası saatinde Bodos Mehmet koridorlar-da beni kovalıyordu. Koridorun kö-şesinde birden karşıma yarbay Kâzım bey çıkmaz mı! Ben atik dav-ranıp Kâzım beyi sıyrıp geçtim, ama Bodos Mehmet, Kâzım beye tosladı. İkisi birden yere kapaklan-dılar. Birbirlerinden çözülüp ayağa kalkmaları epey uzun sürdü. Bu Kâ-zım beyden ödümüz patlardı. Bodos Mehmet yandı artık... Köşeye siper olmuş, ne olacak diye dikizliyorduk. Kâzım bey, Bodos'u ayağının altına al-ır, ezer diye beklerken, Mehmet sanki hiçbir şey olmamış gibi:

— Efendim, dedi, siz babanun sı-nıf arkadaşımıydınız...

Allah, Allah... Bu da nerden çık-tı? Bodos Mehmet'in babasının bir taşra kasabasında berber olduğunu hepimiz biliyoruz. Yarbay Kâzım bey de şaşırmış olacak ki, deminki çarpışmayı unutup:

— Nerden arkadaşımıydınız? dedi.

— Canakkale savaşından efendim.

— Babanın adı ne?

— Ali.

— Ali, Ali, Ali... Acaba hangi A-li? Yoksa Ali Beykoz mu?

— Evet efendim...

— Yaa, demek sen bizim Bey-koz'lu Ali'nin oğlusun?

— Evet efendim, babam size se-lâm söylemişti ama, ben size bir

türlü söyleyemedim.

— Ne? Selâm mı söyledim? Ne za-man? Ali Beykoz ölmedi mi yahu?

Bodos Mehmet hiç ara vermeden:

— Öldü efendim, dedi, ama ölm-e-den önce size selâm söylemişti...

— Madem Ali Beykoz'un oğlusun da neden söylemezsin be çocuğum?

Sonra gel beni gör...

— Başüstüne efendim...

Bodos Mehmet, hemen oracıkta kıvrıldığı bir yalanla yarbay Kâzım beyden dayak yemekten kurtulmuş-tu.

Şimdi karşımda ne dediği zor an-laşılan adam o muydu? İnsan ne hallere geliyormuş... O şimdi kar-şımda anlatıyor, ama ben eski gün-lerimizi yaşıyordum.

Dedim ya Bodos Mehmet öğren-ciliğinde tam bir kavaldı, hiç ders-lere çalışmaz, ama ne yapar eder, bütünlemeye kalsa da yine bir yo-lunu bulup sınıfı geçerd.

Lise bakanlıya sınavına ikişer iki-şer giriyorduk. Ben, Bodos Meh-met'le birlikte sınav salonuna gir-miştim. Tarih sınavıydı. Salon öğ-retmenlerle, başka okullardan gel-miş mümeyyizlerle doluydu. Tarih öğretmenimiz, birçok öğretmenimiz gibi emekli bir kurmay subayı, hem Birinci Dünya Savaşı, hem Kurtuluş Savaşına katılmıştı. Bize derslerde savaş anılarını anlatırdı.

Tarih öğretmenimiz, benden önce Bodos Mehmet'e sordu:

— Anlat bakalım bize Kurtuluş Savaşı!

Bodos Mehmet, neler anlatacağını kafasında şöyle bir toparlıyormuş gibi kısa bir süre gözlerini tavana diktikten sonra başladı konuşmaya:

— Efendim... Kurtuluş Savaşı sizler yaptınız... Ve Kurtuluş Sava-şını sizler kazandınız. O zafer, o bü-yük zafer sizlerindir... Ama siz, o büyük zaferi bizlere emanet ettiniz... Biz, Türk gençlerine!... Siz bir kah-ramansınız, gerçek bir kahraman... Yurdumuzu düşmandan kurtardınız. Sizler olmasaydınız, Tanrı korusun, bu ülke düşman çizmesi altında ezilecekti...

Hiç ara vermeden, sözlerine nok-ta, virgül koymadan boyuna konuşu-yordu. Sözleri hep işte bu yolda şeylerdi. Hiç duraksamıyordu ki, öğretmen de bişey söylesin...

Bodos Mehmet'in sözlerinin, tarih öğretmenimizin hoşuna gittiği, yü-zünden belli oluyordu. Ama o, sözü uzattıkça ipin de ucunu ilice ka-çırdı. «Siz kahramansınız... Kahra-manlar!...» deyip dururken, suratı gittikçe asılmaya başlayan tarih öğ-retmeni:

— Yeter ulan, dedi, bırak şu kah-ramanı mahramam da, anlat Kur-tuluş Savaşı nasıl oldu?

Bodos Mehmet, o koca burnunun verdiği ciddilik içinde:

— Aman efendim, estağfurullah, dedi, nasıl olur da Kurtuluş Savaşı-mızın kahramanlarının huzurunda Kurtuluş Savaşı anlatmaya kalka-rım. Kahramanlarına, Kurtuluş Sa-vasını öğretmek gibi bişey olur. Haddim mi efendim... Sizin huzuru-nuzda hem de...

Tarih öğretmenimiz:

— Çünk, gözüm görmesin! diye ba-ğırdı.

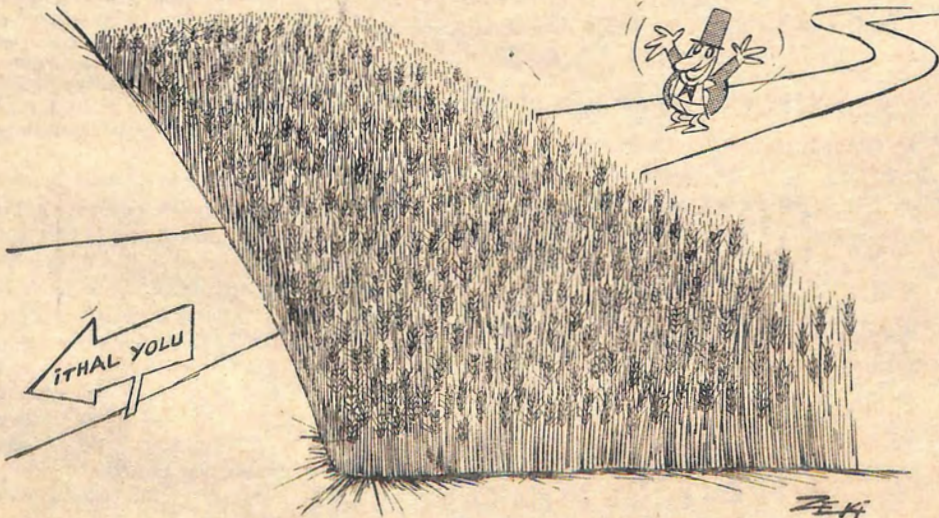
Bodos Mehmet dışarı çıktı. Öğret-menler ben m yanlarında olduğu-mu unutmuşlardı. Mehmet çıkar çıkmaz, hepsi birden kakhahalarla gülmeye başladılar.

İşte Bodos Mehmet böyle bir ço-cuktu. Kim derdi ki, otuz şunca yıl sonra, o Bodos Mehmet bu hale ge-lecek!...

Diin, evinde buluştüğümüz sınıf arkadaşımı yolda gördüm. Onun de-diğine göre, Bodos Mehmet beni gö-rünce pek şaşırmış. Ben ordan ayrıl-dıktan sonra, benim için şöyle de-miş:

— Yahu, oğlan ne hale gelmiş, vah vah... Sen söylemesen dünyada tanıyamazdım. İnsanoğlu ne haller-e giriyor... Kim derdi ki Çingirak Ha-san günün birinde böyle bir şünepe ihtiyar olacak... Aziz NESİN

— Bu yılki mahsul, buğday ithalini gerektirmiyor. —

— Yaşasın... Buğday yolları kapamış!..

NASREDDİN HOCA ANKARA'DA

NASREDDİN Hoca, üstadımız, pirimizdir. Ama acaba zamanımızda yaşayaydı ne olurdu?...

Yine bu kadar ünlü bir mizahçı olabilir miydi?...

Ben pek sanmıyorum...

Bir kere: memleket o hale gelmiş ki, sanırsınız bütün Türkiye bir Akşehir'dir ve ortalıkta binlerce Nasreddin Hoca var.

Siz, özenip bezenip bir espri hazırlıyorsunuz. Tam bu sırada ünlü kişilerden biri çıkıp öyle bir şey söylüyor ki, halk gülmekten kırılıyor. Sizin özene bezene hazırladığınız espri ise, o ünlü kişinin bu ciddi lafı yanında, televizyondaki bütün hikâyesini gibi kalıyor.

İkincisi: Ortada bir Timurlenk yok.

Espriyi anlayan, ona değer veren bir Timur yok.

Örneğin, Hoca'nın Timur'a hamamda yaptığı espriyi düşünün.

Timur'la Nasreddin Hoca hamamda yıkıyorlarmış. Bir ara Timur, Hoca'ya dönüp:

— Bana bir değer biç, demiş.

Hoca da hiç düşünmeden:

— İki akçe, diye cevap verince, Timur'un kan beynine sıçramış:

— Bre Hoca! Benim belimdeki peştemal o kadar eder be!... diye gürlemiş.

Hoca hiç istifini bozmadan cevabı yapıştırmış:

— Ben de zaten ona değer biçmiştim...

Şimdi, Nasreddin Hoca bu espriyi zamanımızda yapmış olsaydı, ne olurdu dersiniz?

Herkese korkutmayı «Büyük Adam»lık sayan o kadar çok insan var ki etrafta...

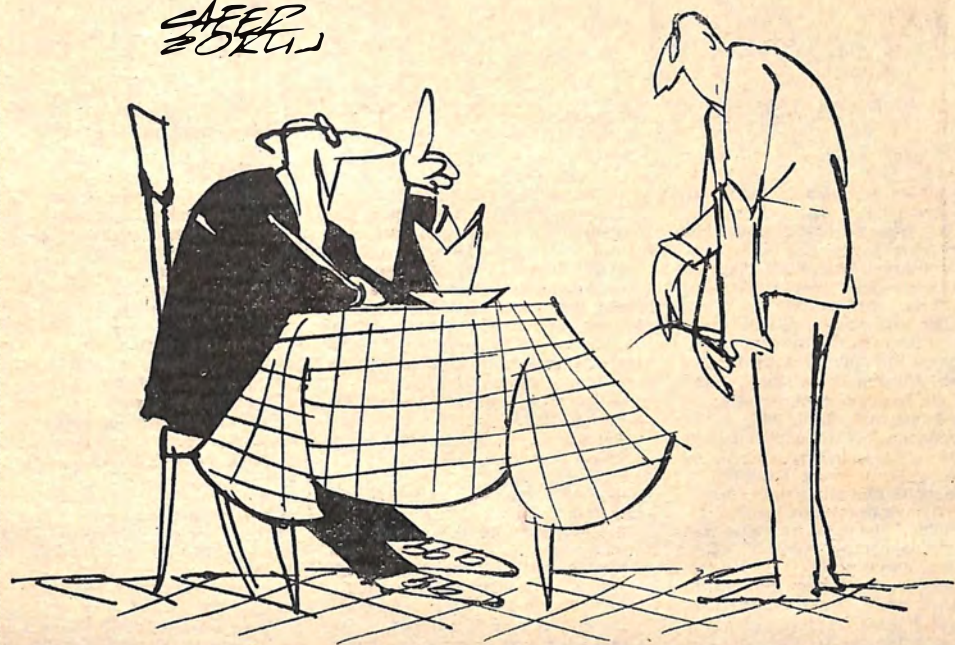
Ama bunlara rağmen biz, Nasreddin Hoca'yı zamanımızda yaşatmaya çalışacağız...

Nasreddin Hoca bir gün, tepesine çıkmış olduğu bir ağacın dalını kesiyormuş. Yoldan geçen biri, Hoca'yı dal keserken görünce:

— Hoca efendi ne yapıyorsun ağacın tepesinde? diye sormuş.

Hoca da:

— Görmüyor musun? Dal kesiyorum, demiş.

— Bir beyin... Yıkanmamış olsun!..

— İyi ama, bindiğin dalı kesiyor.

— Biliyorum.

— Biliyorsun da niye yapıyorsun?

— Ben politika yapıyorum. Politikacıyım.

— Fakat düşersin.

— Olsun... Dalı da keserim ya. Sen ona bak...

— Yahu, kendini ağaçtan düşürmeden dalı kesemez misin?

— Olmaz.

— Neden?

— Bende o dediğin kadar basiret olsaydı, bu işe girer miydin sanki?...

Hikâyenin sonunu bilirsiniz.

Adamın dediği çıkar. Yâni Hoca, kestiği dala birlikte ağacın tepesinden yere düşer. Ayağa kalkar kalkmaz da adamın peşinden segirtip yakalar:

— Sen benim ağaçtan düşeceğimi bildin, ne zaman öleceğimi de bilirsin, diye tutturur.

— Bırak! der adam. Senin ağaçtan düşeceğin belliydi. Bunu anlamak için kehanete lüzum yok.

— Madem ki kehanete lüzum yok, düşeceğimi nerden bildin? diye direnir Hoca.

— Senin gibi, bindiği dalı kesen çok adam gördüm de ordan bildim, der adam.

Fakat Hoca yine direnir:

— Sen benim yere düşeceğimi bildin, ne zaman öleceğimi de bilirsin. Söyle!...

Adam da Hoca'yı başından savmak için:

— Yarın, diye atar.

Fakat işi ciddiye alan Hoca, ertesi günü herkese öldüğünü ilân eder.

Şimdi işin burasında, ortada bir çelişki bulunduğunu söyleyeceksiniz:

— Nasreddin Hoca, bindiği dalı keserken «politika» yaptığını söylemişti. Şimdi ise, ölmeden «ölmüş» olduğunu iddia ediyor. Oysa hiçbir politikacı, ölmeden öldüğünü söylemez, diyeceksiniz.

Haklısınız.

Hiçbir politikacı, ölmeden öldüğünü söylemez. Hattâ politik hayatı sona ermiş olduğu halde bile, bir türlü bu gerçeği kabul etmez. Bu yüzden de aramızda bir yığın «Hortlak» politikacı vardır. Fakat başta da söylediğimiz gibi biz Nasreddin Hoca'yı zamanımızda yaşatmaya çalıştığımız için, bu kadar çelişkiyi hoş görün artık.

Hikâyemize devam edelim.

Nasreddin Hoca, öldüğünü o ka-

dar kesin olarak ileri sürer ve öylesine direnir ki, Hoca'yla başa çıkmıyacıklarını anlayan etrafı, nihayet gerekeni yapmaya başlar.

Hoca'yı yıkarlar (Tabii su bulabilirlerse), kefenleyip tabuta koyarlar. Halk toplamp omuzlar.

Giderler giderler.

Derken bir yol çatına gelirler. Cemaat arasında bir tartışmadır başlar:

— Şurdan mı gidelim, yoksa burdan mı gidelim?...

Tartışma öyle uzar ki nihayet Hoca dayanamayıp tabutun kapağını açar ve:

— Ben eskiden şurdan giderdim, diye bağırır.

Hikâye burada biter.

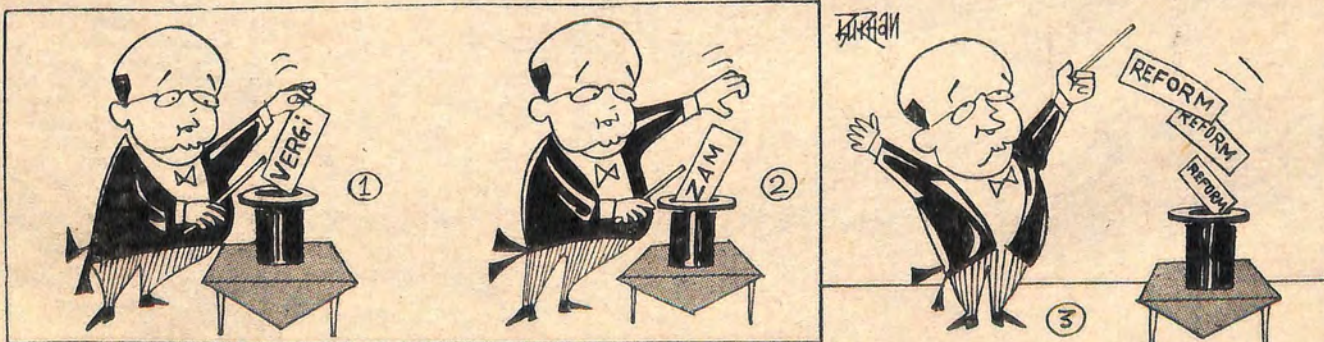
Fakat biz bitirmeyeceğiz. Zira Hoca'yı zamanımızda yaşatmak istiyoruz. Bu yüzden de bizim hikâyemiz az daha devam edecektir. Şöyle:

Hoca, tabutun kapağını açıp:

— Ben sağken şuradan giderdim, deyince, cemaatten biri ona şu karşılığı verir:

— Geçti o günler Hoca efendi. 12 Mart'tan öncesine dönüş yok artık!...

Mehdi ZİT

Yazısız

Sermayesiz

İşler

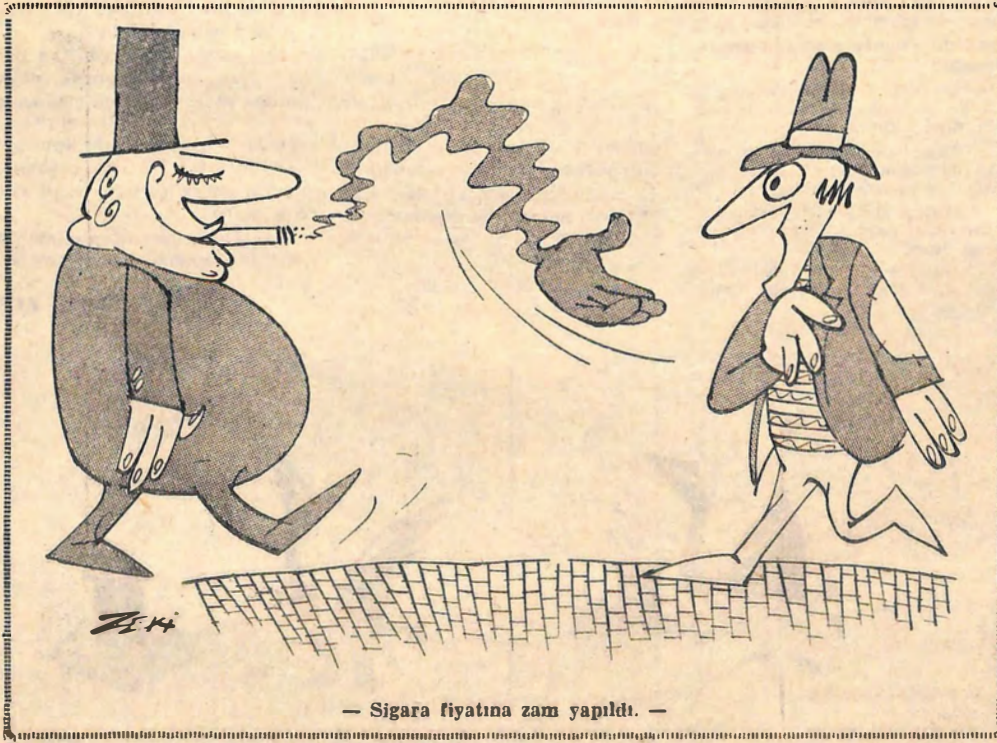
VEDAT SAYGEL

BAŞINI ensesinin üstüne yıkıp, damağını tavana kaldırarak:
— Demek çaresizsin ha! diye bastı kakkahayı!
Bu kışkırtıcı sesle kahve hal-
kı döndü bize baktı.
— Neden çaresizsin?
«Sizin gibi, insanı müşkül durum-
da bırakan dostların sayesinde...»
demeyi düşündüm ama caydım son-
radan. Yorgunluk solumasını andı-
ran bir fısıltıyla cevap verdim:
— Parasızlık yüzünden!...
Ensesinin üstüne yıkılan başını
bu kez göğsüne indirip, elleriyle diz-
lerini döverecek, daha gürültülü bir
sesle sürdürdü gülmelerini:
— Demek parasızısın ha!...
Güldü kalabalıklaşan kahve müş-
terilerinin acımalı bakışları altında
yerin dibine geçtim!
Oysa bir akşam önce derdimi din-
ledikten sonra, kendi demişti bana:
«Yarın falanca kahveye gel de, se-
nin için bir şeyler düşünelim» di-
ye...
Fakat şimdi bilmezlikten gelip so-
ruyordu:
— Neden parasızısın?
«Keyfimdən ulan it herif, keyfim-
den!...» diye bağırarak çekip gidece-
ğim ama, denmez ki!... Denize düşe-
nin yılanı sarıldığı gibi, biz de o-
na sarılmış bekliyoruz!
Titrek bir fısıltı çıktı ağlamaya
hazır dudaklarının arasından:
— İşsizliğin gözü kör olsun!
Gülmesine ara verip, hayretle sor-
du:
— Demek işsizsin ha! Neden iş-
sizsin?
Ellinin köründen!...
— Kapanan fabrikaların yerlne
yenileri açılmıyor ki, diye mırıldan-
dım.
— Bak işte, buna gülemem, diye-
rek astı suratını.
«Hay sağolasın» dememe kalma-
dan devam etti:

— Kızarım! Ve kızdım mı da...
Pancar gibi bir yüzle, içten gel-
meyen öfkeli bir kakkaha attı:
— Sinirimden gülerim!
Hani kahvenin önünden geçenler
ne olduğunu merak edip içeriye bak-
masa; her gülüşten sonra içerdeki-
ler acımalı acımalı suratına bakma-
sa, neşelenmesine üzülmesine aldır-
mayacağım ya, o güldükçe millete
biz kepaze oluyoruz!
— Demek çalıştığın iş yerleri bir
bir kapandı ha!
Başım önümde, suçlu suçlu cevap
verdim:
— Kapandı.
— Neden kendine bir iş yeri aç-
mıyorsun?
A, bu herif düpedüz dayak isti-
yor! Açlıktan kurtulmak için yardım
istemeye değil de, fabrika kurmak
için akıl danışmaya geldik sanki!
— Valla, dedim, evden çıkartıldı-
ğımızdan beri ne yapacağımızı şa-
şırdık. Bir kaç kuruş borç bulup
bir kira evine başımızı soksak, he-
men fabrika kurmaya elverişli ar-
sa arayacağım ama...
İğnelenmiş gibi yerinden sıçradı:
— Demek ailece sokakta kaldınız
ha!
Kahvenin dört bir tarafından acı-
ma sesleri yükselirken, sorusunu
başımı sallayarak onayladım.
— Neden sokaktasınız?
Hay Allah cezanı versin! Bilingsiz-
ce havaya kalkan sağ elim suratına
inmek üzereyken, sol elim tuttu:
— Daha önce söylemiştim ya, üç
aylık kirayı veremeyince, kendimi-
zi kapıda bulduk!
Dalgın, düşünceli:
— Ev sahibi haklı, diye mırıldan-
dım.
Hah, böyle sesini ayarlayıp insan
gibi konuşsa, dilediğini söylesin. İs-
terse küfür etsin. Şu kadirlik kız
mam.
— Tüh yahu, üzülüm!

Üzüntülü yüzünden okunuyordu.
Bir sigara yakıp, dumanını sigara-
sızlıktan dönen başına doğru üfle-
di, üzüntülü dağılmadı.
Az şekerli, bol köpüklü bir ka-
hve söyleyip, karşısında yutkunma-
rına aldırmadan içti, üzüntüsü ge-
çmedi.
Sıkıntıdan, başına ağır girmişti.
Alnını oğuşturdu, olmadı. Aspirin
yuttu, yararını görmedi. Son çare
olarak elindeki torbayı şakırdatarak
masaların arasında dolaşan tomba-
lacıyı çağırıp, elleri kuruşa üç numara
çektii, sigarayı da, teselliye de bu-
lamadı.
Bakışları, bir tepsi dolusu köf-
te-piyazla kahveye giren kebapçı-
çırağın takıldı. Çocuğun gelmesi
için bir parmak işareti yetti. Dön-
dü bana:
— Allah bilir senin karnın da aç-
tır...
Cevap veremedim. Üstelemedi. Ça-
resiz bakışlarımdaki teşekkürü gö-
rüp, siparişini verdi garsona:
— İki porsiyon köfte, bir piyaz...
— Aynı tabaklarda mı olsun? di-
ye sordu garson.
— Bir tabağa koy gitsin!
Büyük bir minnettarlık duygusu
kapladı içimi. Aferin adama! Başlan-
gıçtaki duygusuzluğunu şu son dav-
ranışıyla sildi süpürdü. Öyle incel-
di, öyle incel, sonunda yemeğini
bölüşüp benimle aynı tabaktan yi-
yecek hale geldi!
Bir sigara daha yakıp üfledi yüzü-
me doğru:
— Neden bunca sıkıntıyı çekmeye
razi oluyorsun da, hayatını temelinden
değiştirecek bir işe atılmıyorsun?
— Parasızlığın gözü kör olsun!
diye mırıldandım.
— Yoo, bu yakınmayı haklı bul-
muyorum ben, diye çıktı. İnsan
aklını kullanmasını bildi mi, işlerin
en tatlı kazanç getirenini bulur.

— Fabrika kapanmasaydı...
— Fabrikayı bırak şimdi... Kendi
patronun kendin ol efendim!
Bizi zorla işveren yapacak adam!
— Para...
Derken sözümü kesti:
— Kafası çalışmayan insanların
perişanlığı buradan geliyor işte! Bir
para tutturmuş gidiyorsunuz! Bek-
lediğin bu para gökten zembille mi
inecek sana? Hamdolsun çeşitli iş-
ler var memleketimizde. Sermaye
yatırıp kâr beklencek işler var, ya-
tırım yapmadan para getirecek iş-
ler var.
Kendisi, ikinci saydıklarındandı.
Bilirim bileli emeğinizi ortaya koyup
çalıştığını görmemişimdir. Geçimi-
ni oturduğu yerden sağlamıştır hep.
Bir zamanlar başı sıkışanlara, dev-
let kapısına işi düşenlere, ücret kar-
şılığında yol gösterir, akıl verirdi.
Ev arayanlara ücret karşılığında ad-
res verirdi. Sonra Tasarruf Bono-
su tüccarlığına döktü işi. Fakir fu-
kardan yüzde onbeşten topladığı
bonoları, yüzde yirmibeşten başka-
sına verirdi.
Masaya konan köfte-piyaza bir
«Buyur» bile demeden yumulurken
devam ediyordu:
— Allah akıl vermiş, insanlar kes-
tirmeden zengin olma yolunu bul-
sun diye... Sen bir başka yola sap-
mışsan, suç kimin?
Kokusu buram buram yayılan köf-
te tabağındaki domates dilimine dal-
dırdı galatini:
— Bunca nimeti vermiş, insanlar
yesin diye... Sen, kafasızlığının ce-
zasını midene çektiyorsa, suç ki-
min?
İzgarada kızartılmış sivri biberi
sapından tuttuğu gibi hart diye ısı-
rıverdi yarınsından:
— Bu emsalsiz zenginliği vermiş...
Acıyla yüzünü buruşturup, biberin
ikinci yarısını bana uzattı:
— Acı sever misin?
Elma şekerli ismarlanmış çocuklar
gibi sarıldım acı biberi!
Dudaklarımı mendilyle silip:
— Sana şükürler olsun Yârabbi,
diye yemek üstü duasına başladım.
Bu öğün de karnımızı doyurduk.
Allah, yemeyen kullarına da versin!
Su içerek biberin acısını geçişti-
meye çalışırken, duasının sonunu
getirdim:
— Amin.
Bir kahve söyleyip, yaktı sigara-
sını.
— Eh, bana müsaade, dedim. Bi-
bere teşekkürler...
— Otur bakalım, diye tuttu ko-
lumdun. Şu iş meselesini hallede-
lim, gidersin.
Şaşkınlıkla sordum:
— Hangi iş?...
— Canım dedik ya, dünya kadar
sermayesiz iş var memlekette diye...
— Evet ama, sermayesiz işi yap-
mak için sermayeyi nereden bula-
cağız?
— Darılma ama senin kafan iyice
durmuş. Benim anlatmamla anlaya-
cak gibi değilsin. İyisi mi, sermaye-
siz para kazanmanın bir örneğini
göstereyim sana.
Kahveyi getiren garsonun kulağı-
na bir şeyler mırıldandı, adam gi-
dip bir tepsiyle döndü.
— Demek çocuk çocuk sokakta
kaldı ha! diye herkesin duyacağı bir
sesle sorarak elini cebine daldırdı
bizimki:
— Ne yapalım, düşmez kalkmaz
bir Allah! Bugün senin başına ge-
len, yarın bizim başımıza da gelebi-
li, diyerek çıkardığı onluğu garso-
nun elindeki tepsiye attı.
Önce içtiği ilk kahve için veriyor
sandım da, yüreğim hopladı!
Masaların arasında dolaşan gar-
son on dakika sonra bir tepsi do-
lusunu parayı bizim dert ortağının aç-
tığı mendile dökünce, daha fazla şa-
şırdım.
— Çıkalım, diyerek koluma girdi.
Çıktık kahveden. Epney yürüldük-
ten sonra durdu, mendili açtı:

— Sigara fiyatına zam yapıldı. —

Sizin için

KİM, KİMİ ÖPTÜ?

Dört kişi tren yolculuğundadırlar. Kompartımanında: Bir genç bayan, bir yaşlı bayan, bir çok geveze ve nazik olmayan bey, bir de ciddi, kibar bey bulunmaktadır.

Geveze bey; olmadık sözlerle herkesi rahatsız etmektedir.

Tren, tünele girdiğinde, kompartıman çok karanlıktır ve o anda bir öpücük sesi duyulur, ardından da bir tokat sesi. Tren tünelden çıkar ve geveze beyin yanağı tokadın tesiri ile kızarmıştır.

Kompartımanında bulunan ihtiyar hanım, kendine şöyle söylenir:

— Karanlıktan istifade edip, kızcağızı öpmek istedim ama, kız da tokadı yapıtırdı.

Genç bayan da:

— Dünyanın işine bak, artık ihtiyarlara da sataşıyorlar, fakat ihtiyar hanım da gerekeni yaptı, der.

Geveze ve kibar olmayan bey de:

— Kimi, kim köptü anlayamadım ama, tokadı ben yedim, der.

Ciddi bey de:

— Geveze adamın tutumunu hiç beğenmemiştim, kendi elimi öptüm ve tokadı da yapıtırdım, der.

Sabahattin YENTÜRK
Askeri Hastane
DİYARBAKIR

ÜŞÜYORLAR MI?

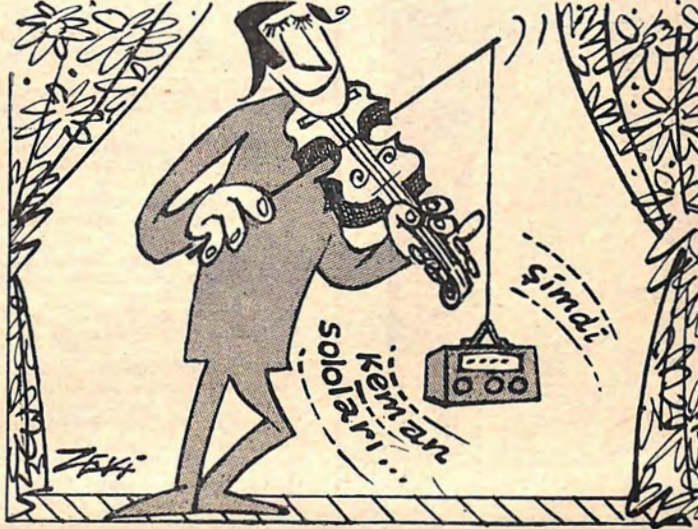
Geçen yaz bir pazar günü akrabalarla vapurla E. mirgân'a gidiyorduk. Bir ara, karşıdan büyük bir vapurun geldiğini gördük. Akrabamızın çok soru soraan küçük oğlu, gelen vapurun bacasından çıkan siyah dumanları gösterek sordu:

— Baba, vapurdakiler üşüyorlar galiba.

— Niçin?

— Bu sıcak havada so-ba yakıyorlar baksana.

İbrahim TAŞKENT
Demirkapı Cad. No: 7
Sağmalcılar/İST.

Yazılı

AÇIKGÖZ TURİST!

Turistin biri tam İstanbul'dan vapurla ayrılırken, kuş satan bir vatandaşın bir kanarya satın almak ister. İyi kötü anlaşılır, 50 T.L. ya pazarlık ederler. Turist, biraz cahil bulduğu İstanbullu'ya:

— Türk param yok, fakat vereceğim bu bir dolar da elli Türk lirası yerine geçer, der.

Türk satıcı teşekkür ederek bir doları alır ve kanaryayı verir.

Tam vapur hareket edeceği sırada turist vapurdan seslenir:

— Ben Türkleri daha akıllı sanırdım. Bir doların 15 Türk lirası olduğunu bilmiyor musun?...

Türk vatandaş da soğukkanlılıkla şu cevabı verir:

— Tabii ki biliyorum, fakat boyanmış bir saka için iyi para!...

Kamer ŞİRİN
Tiyatro Cad. No: 63 Çarşıkapı
İSTANBUL

BİN KULACA FUNDA

Sert bir havada Atlas Okyanusunda seyrediyorduk. Amerika yolunu yarılamıştık. O sabah kuzine başında öğle yemeğini hazırlamakta olan aşçıbaşı, gemide fevkalâde bir durum olduğunu sezerek telaşla köprüüstüne koştu ve süvariye:

— Günaydın Beybaba, hayrola merak edilecek bir şey mi var? diye sordu.

— Evet aşçıbaşı, makinemizde arıza var, hava da çok sert, akıntıya kapıldık, sürükleniyoruz. Ne yapacağımızı bilemiyorum.

Bunun üzerine aşçıbaşı büyük bir safiyetle:

— Ne duruyoruz beyim, demirlesek ya, dedi.

Süvari (Demirlemenin faydasızlığını ve lüzumsuzluğunu uzun uzun izah etmektense) gülümseyerek ikinci Kaptana döndü ve:

— Aşçıbaşı da bu işe karıştıktan sonra bin kulaca funda!... Kumandasını verdi.

M. Işık ÇEVİK
Gemi Makineleri İşletme Mühendisi
İrmak C. Anafartalar S. 1/A
SAMSUN

GARSONİYE!

Temel Reis ilk defa İstanbul'a gelmiş. Kulağı memlekette verilen nasihatlarla dolu. «Aman reyus, cozini dort aç İstanbul'da adamı kazıklayı-lar.»

Karnı acıkan reis, bir lokantaya girmiş. Yemeğini âfiyetle yemiş ve garsondan hesabı istemiş. Pusulayı dikkatle tetkikten sonra, sinirli bir sesle garsonu çağırması, parmağını satırlarda dolaştırarak, aralarında şu muhavere başlamış:

— Cel pakayum puraya uşak. Ha bu nedir?

— Hamsi.

— Yedum oni. Ha bu nedir?

— Pllâv.

— Yedum oni. Ha bu nedir?

— Hoşaf.

— İçtüm oni. Ha bu nedir?

— Yüzde 10 garsoniye e-fendim.

— Pak pakayum cozime. Karşundakini enayi mu sanaysun? Ha oni çim yedu? Ben oyle bişey yemedim.

M. Işık ÇEVİK
Gemi Makineleri İşletme
Mühendisi
İrmak C. Anafartalar
S. 1/A SAMSUN

«SIPACILAR»

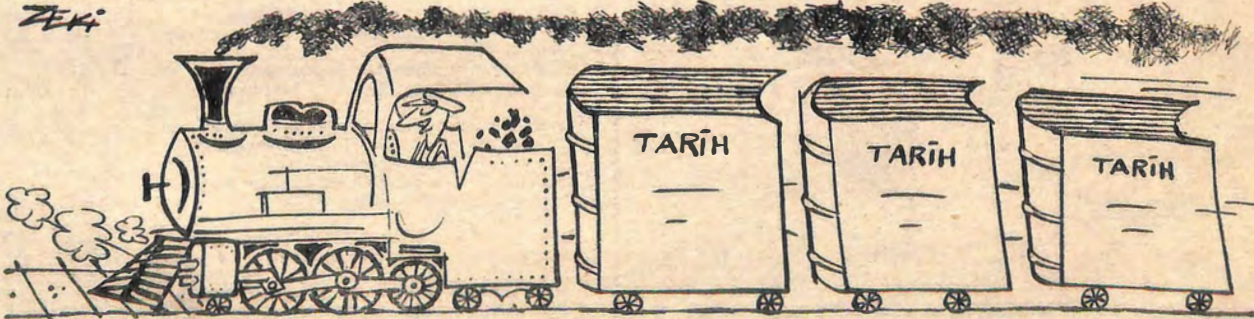
Büyüklerimiz hep anlatırlar: Komşu kazada bir düğün oluyormuş. Düğün sahibi, bir yemeklere bir de davetlilere bakmış ki, et yetmiyecek gibi... He-men ahıra inmiş, oraya ihtiyaten kapattığı keçiyi boğazlayıp derisini yılmış ve mutfağa aşmış.

Misafirler de âfiyetle yemişler.

Sabahleyin düğün sahibi ahıra uğrayınca ne görseniyi? Keçi köşede «be..e..ee» deyip duruyor ama sipa ortalarında yok.

İşte o günden bu yana «Sipac» demişiz o kazadan olanlara.

Süleyman TÖZÜN
Hastane karşı: No: 20
DINAR

— Buharlı trenler tarih oluyor. —

Uzay yarışmasında başta gitmek için Amerika milyonlarca dolar harcıyor. — Gazeteler —

Yazısız

HOCA İLE LEYLEK

Bizim Hoca sarıklı
Ayakları çarıklı
Bir gün iner bir göle
Hem oynaya hem güle
— Göl ki, epey balıklı —
Bahklardan bir tane
Tutar oltası ile
Fakat kapar bir leylek
Ve gider yükselerek
Balık ızgarasının
Tarifesi Hoca'nın
Kalakalır elinde
Bizim Hoca Nasreddin
Ardısıra leyleğin
Bakar da üzülerek
Tarifeyi gösterir

Hemen der ki: «Nafile..
Ağzının tadı ile
Balığı yiyemezsin;
Tarifesi bendedir!»

Siyaset alanında
Bugün de bu fıkranın
Örnekleri pek boldur:
Kapar gider bir çoğu
Sandalyeyi, koltuğu
Bırakıp arkasından
Tarifeyi gösterir
Der ki: «Nafile dostum;
Ne kadar uğraşsan da
Tadını bulamazsın;
Tarifesi bendedir!»

Yaşar Hâdi Önder

YELPAZE

REFİK ERDURAN

Zehir hafiyeliğe çağrı

DETEKTİF romanı sever misiniz?

Bazıları o türe burun kıvrır ama yazması da, okuması da zekâ isteyen bir edebiyat koludur.

Her biri hikâye biçiminde bir büyük bilmece olan detektif romanları şu kilit sorunun üstüne kurulur:

— Suçlu kim?

Yazar önce anahtarı yapar, sonra kilidi ona uydurur. Okuyucu ise ipuçlarına bakarak kilidin girinti çıkıntılarını kestirmek ve anahtarın biçimini oradan çıkarmak zorundadır.

Bu araştırmanın belirli bir tekniği vardır. Önce sanık adayları sıralanır. Sonra bunların her biri birtakım soru dizilerinin süzgecinden geçirilir:

— Suç işlenirken neredeydi?

— İmkânları ve gücü bu suç işlemeye yeter miydi?

— Suçun kurbanı olan kişiyle ilişkileri nasıldı?

— Bu suçun işlenmesi sonunda bir şey kazanmış olması söz konusu mudur?

— Suçu işlemeye bir başkası yahut başkaları tarafından itilmiş olabilir mi?...

Vesaire vesaire...

Bütün bunların cevabı doğru olarak verilebilirse hikâyenin temel anahtarının bulunması da kolaylaşır.

Ancak...

Evet, iri bir «ancak» vardır çoğu zaman işin içinde:

Bilmecenin pattadak çözülmesi için şaşırtmaca verilir. Suçun işlendiği zaman falan yerde bulunan bir sanık başka yerde gösterilir. İlişkiler gizlenir. Kimin, neyin peşinde, ne zaman, niçin, nasıl koşmuş olduğu gibi

noktalar bir suni sis perdesiyle silikleştirilir.

Ve bu şaşırtmacalar yüzünden okuyucu genellikle enayi detektif durumuna düşürülür, şüpheleri yanlış sanık üstüne çekilir. Eğer bilmecenin kurucusu İlyce usta ise sis perdesi o kadar kalınlaştırılır ki, gerçek suçlunun kim olduğu ancak kitabın sonuncu sayfasında çıkar açığa.

Bugün bütün Türk toplumu bir büyük detektif romanının okuyucusu durumunda.

Ortada bir suç var:

Ülkemizin 12 Mart gününden önce içine itilmiş bulunduğu ortam.

Soru şu:

— Suçlu kim?

Türk tarihinin belki en gırtlı ve karmaşık dönem olan şu son bir kaç yıllık serüvenin baş sorumlusu diye bir de sanık gösteriliyor:

Anayasamız.

Bendeniz derim ki, bu sanık aslında suçsuzdur. Öyle olduğu da belki hikâyenin son sayfasında, ama er geç anlaşılacaktır.

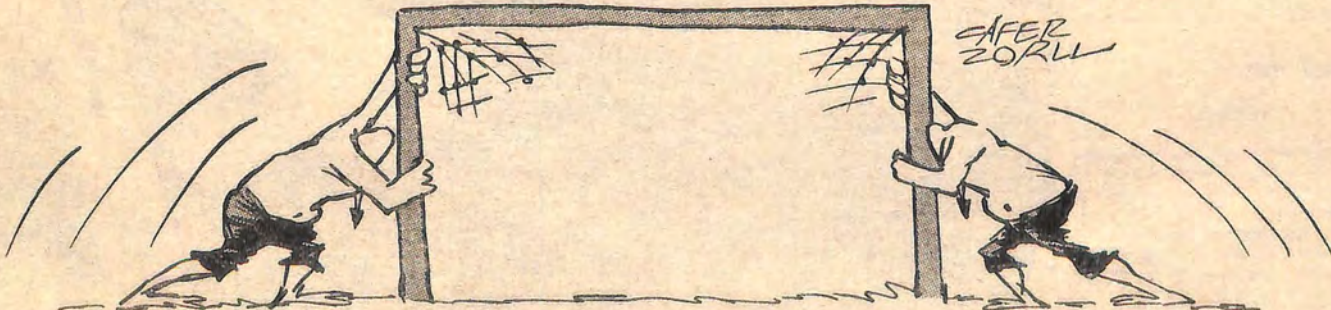
Şimdilik okumaya devam edelim.

Ama dikkat kesilerek! Bütün zekâmızı seferber ederek Yanlış İpuçlarına takılmadan. Peşin yargılara saplanmadan. Kısacası, enayi detektif durumuna düşmeden.

Çünkü o duruma düşersek, kabak bir roman kahramanının başında patlamayacak, bizim enayitliğimiz kendi kafamıza dank edecek.

Zira önümüzdeki detektif romanı değil, kendi kader kitabımız.

Refik ERDURAN

— Dolmabahçe'de yağlı güreş yapıldı. —

PAZARTESİ :

Bu sefer de...

Sayın Başbakan oturup kalkıp de-
meç veriyor:

«Piyasada para bolluğu var.»
Bakıyorsunuz, piyasada fiyatlar a-
teş pahası!

«Para bolluğu var.»
Meyve-sebze etiketlerine bakıyor.
sunuz, yanına sokulunacak gibi de-
ğil!

Kaçta kaçımız henüz kirazı tatmı-
şızdır?

Kaçta kaçımızın evine turfanda
sebze girmiştir?

Kaçta kaçımızın tenceresine et gi-
rer?

Ama demeçlere bakarsanız, piya-
sada para bolluğu var.

Bu sefer de para bolluğundan iş-
tahlarımız kesildi zaar!

SALI :

Gelecekte...

— O mu?... Çok değerli bir ki-
şidir. Şehrimizin sayılı zenginlerin-
dendir.

— Yaaa!...

— Falan yerde dayalı döşeli iki a-
partman daire, filân yerde ayda şu
kadar bin lira cirolu büyük bir bak-
kalıyesi, bilmem nerede muazzam
bir çiftliği vardır.

— Deme!

— Daha geçen gün kantara çıkar-
tıp, ağırınca lirayı gözümün ü-
nünde saydılar.

— Allah aşkına!

— Altında tam üç tane özel ara-
bası var.

— Yapma yahu!

— Üstelik bir bilgili, bir bilgili;
benim diyen profesörlere taş çıkar-
tır! Zaten bütün bu servetini de o-
kumaya borçlu.

— Yaa! Hangi fakülteleri bitir-
miş?

— Fakültede işi ne yahu, günlük
gazeteleri alıp, kuponlarını biriktir-
miş! Fakülte mezunları, onun yanın-
da kâtiplik yapıyorlar!

Hani yukarda okuduklarınızın as-
lı yok ya, bu piyangoculuk devam
ederse, gelecekte neler olur diye dü-
şündük de...

ÇARŞAMBA :

Acaba?

İzmir Sağlık Müdürlü, Ege halkı-
nı uyarıyor:

«Sokakta fazla dolaşmayın, çıldı-
rabilirsiniz!»

Nedenini merak ettik, sudan se-
beplerle geçiştirmiş. Isı gölgede 38
dereceye çıkmış...

Oysa ilk kez güneşi görmüyor ki-
miz.

Olsa olsa trafikten olur çıldırma-
nız!

PERŞEMBE :

İlâhi!..

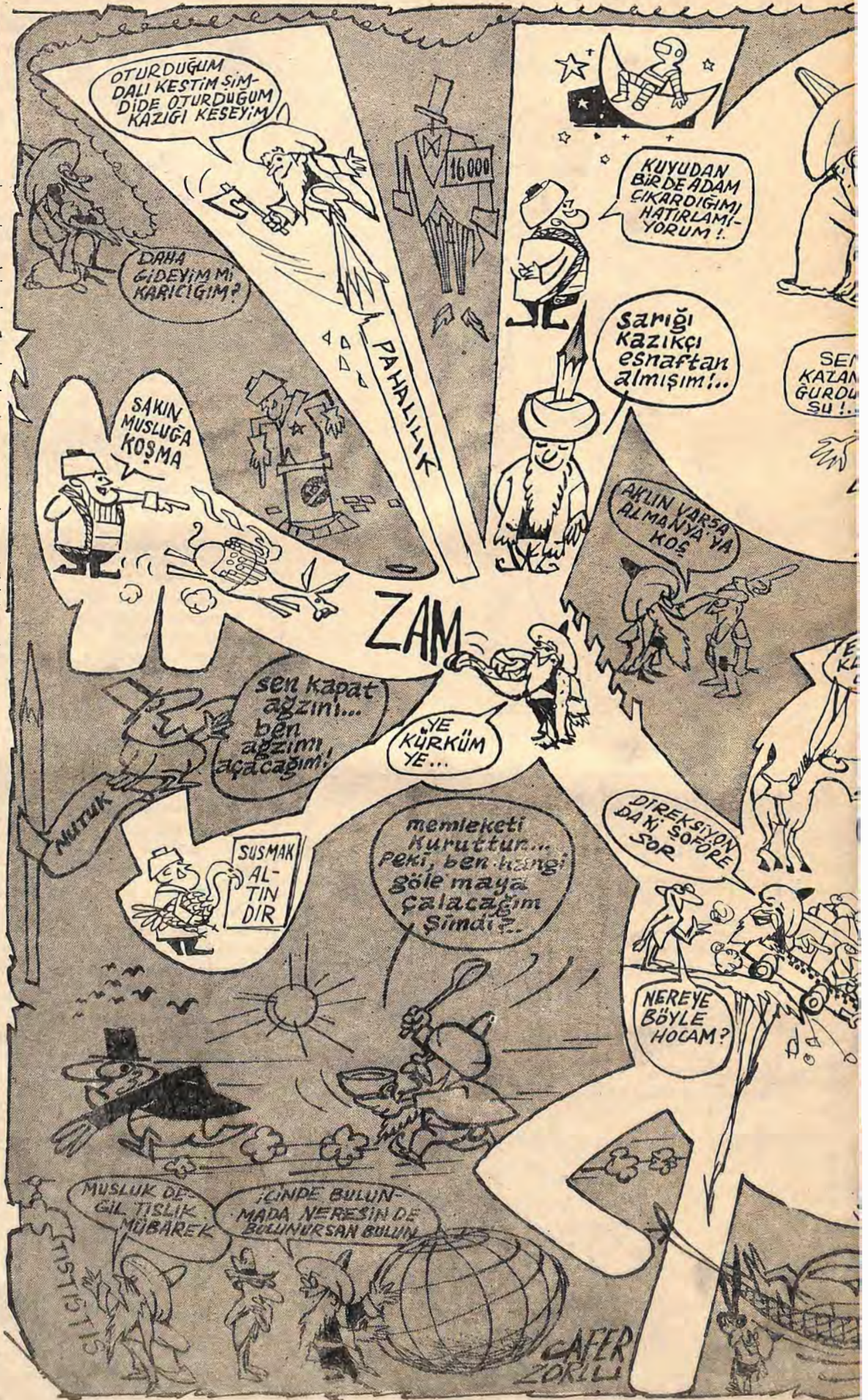
Sinemamızın genç bayan oyuncu-
larından birine, «İfareketli şarkı ya-
sagın» konmuş.

Neden mi?...

Kafa sallamaktan kızacağın bo-
yun lifleri kopmuş da, ondan.

A hatun, madem şarkı söyleyecek-
sin, kafanı ne diye sallarsın?

Bırak yolunu bulmak için o işi
de başka bir gariban yapsın.

gün

CUMA :

Yaşıyor muyduk?

Bir açıklama da Sular İdaresi Genel Müdüründen:
«Yatırımlar yapılmazsa, İstanbul'da yaşanmaz!»
Zaten yaşıyoruz ki...
Sağa sola koşuşmamıza bakıp da sayın Genel Müdür yaşadığımız kanısına vardıyla eğer, ötede alacakları yakamıza sarılmasın diye borçları temizlemeye çalışıyoruz birader!

CUMARTESİ :

Hani düşünüyoruz da...

Ünlü düşünür Amiel şöyle der:
«Dehâ, başkalarının imkânsız gördüğünü yapmaktır.»
Nerden aklına geldi diyeceksiniz.
Zamı kervanına her gün bir yeni si ekleniyor da...
Biliyorsunuz, yıllardır her başımı zı geçen aynı sözü söylüyor:
«Hedefimiz, vatandaşın refah ve huzurunu sağlamaktır!»
Bir de bakıyorsunuz, hemen ardından bir zam sağnağı!
Ama ücretler aynıymış, olsun.
Her zamdan sonra vatandaş sof-rasındaki ekmekten bile kısıntı yapmış. Yapsın.
Şimdi de vatandaşın refah ve huzuru için Maliye Bakanı sesleniyor: «Kemerleri sıkıyaz hazırlanın!»
Yerinde rahat uyu sayın Amiel.
Biz, dehâ konusundaki görüşün-üzü dikkate aldık, ücretleri dondurup fiyatları arttırarak refah konusunda dehâ yaratık!

PAZAR :

Öyledir

Birleşmiş Milletlerin istatistiğine göre, yabancılar için dünyanın en ucuz yeri Ankara'yımış.
Oysa, yalnız Ankara değil, yabancılar için ucuzlukta rakipsizdir yurdumuz.
Zira tufistin en hırpanisini bile yedirir, yatırır, giydirir, gezdirir, kendimiz aç uyuruz!
Öyle olmasaydı, «Cennet» dendi mi, hippilerin aklına hemen Türkiye gelir miydi?

Öc

Kocasının ihanetine uğrayan ve kocasını uzun bir geziyle unutmaya çalışan yabancı bir bayan turist, Edirne'den üçyüz liraya aldığı eşeği arabasına yerleştirerek, yurdumuzu dolaşmaya başlamış.

İşin garibi, lüks arabaya kurulunca «karakacanın adı da değişmiş «Günther» olmuş.

Hani insan düşünülüyor da, kendi varlığından utaniyor doğrusu.

Merkep doğup cici bir hanımın arabasına kurulsaydık kötü mü olurdu yanı?

Başladı ama...

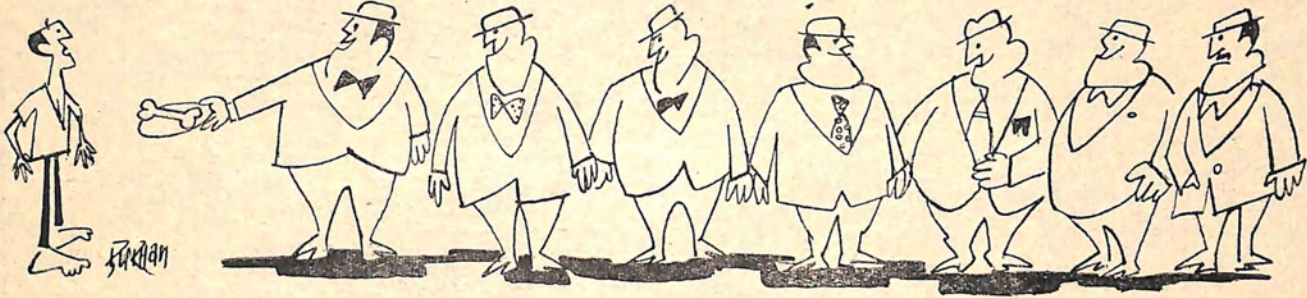
Türkiye atıcılık şampiyonası başladı.

Ve şampiyonayı düzenleyenlerin tek şikâyeti, seyircinin rağbet göstermemesi...

Ne yapalım, devran değişti. Bırakın seyirciyi, şampiyonada kim kaldı; eski atıcılardan?

Vedat SAYGEL.

— Sana gelene kadar bu kaldı!..

Söylemekle olacak gibi değil. Söyle tutup yardım edeyim. İster misin Kerim Ağa?

Bir çocuk gibi beyin kollarında çırpınıp durmak yakışık alır mıydı? Ağalık var bi kez. Sonra...

«— Koroğluna öğretsen...» dedi. «Ben de ona bakay bellerim beyim.»

Karısı duymadı kocasının teklifi ni. Ya da inanmadı duyduklarına. Ellin adam seni tutacak da, denizin ortasında...

«— Bana mı gösterecek?» dedi, ortaya.

«— Hevesin kursağında kalmasın len. Hanımın dediğini duymadın mı? Birezden balık gibi yüzecen şu go ca denizde. Hadi bakam.»

Sakım bey de yanına gelip elini uzatınca çaresiz kaldı kadıncıcağız. Uzanan eli tuttu, böyle yürüdü su ya.

Kerim Ağa, önünden geçen karısı nın ardından uzun uzun baktı. «U la o ne?» «Enteri» her bi yanına ya pışmış avradın. Kalça, göğüs, her bi şey dışarda gibi apaçık. Anam, bi de nazlı nazlı yürüyüp de... Bo ğazı yana yana bağırırdı:

«— Enterini gız, çekti çekti... Heey, sana diyom. Yapışmış len ya pışmış.»

Duydu mu? Duymadı... N'apmalı? Bir cayırtı daha koptu boğazından:

«— Duymadın mı dürtü karı? E. tin budun lan, çek diyom çek...»

Karısı inat olsun diye mi yapı yordu ne? Sakım beyin kollarında, suyun üzerinde tepinmeye başlamış tı bile. Kerim Ağanın dişleri de gı cır gıcır ötmeye başladı. Yahu, bu ne kepezelliktir be? Uzaktan böyle cıbil görünürse, yakından kimbilir daha bi nasıl olur? Olduğu yerde şaha kalktı, suları alıp alıp attı ü zerlerine doğru:

«— Çok gımlidama namıssız ga rı. Ayaklarını bitişti. Len bak da ha nasıl eciyo. Bırak depinmeyi kö pek, bırak be, vay gahpe vay...»

Duracak, bekleyecek zaman değil di. Yüzmeyi, boğulmayı unutup at tı kendisini derinlere. Kafasına ka dar sular yükselince ayakta durmak istedi, duramadı. İki kulaçta nasıl geriye dönüp yere bastığını anlaya madı. Gözleri açıldı, karısını aradı. İşte, sesi hemen yanında gibiydi. Oldukça yaklaşmıştı onlara. El kal

dırıp, haykıracaktı ki bu kez karısı nın başka türlü sesler çıkarttığını duydu:

«— Kerim... Neredesin herif? Vay vay... Keriim, gurtar beni. Çabuk gel körolası, durma gel...»

Kerim Ağa, çın çın öten sesiyle cevapladı bu çağırışı:

«— Beni mi çıkırdın gız? Yetme di mi bu kadan yüzmek? Hadi ta mam, çık dışarı...»

Kocasının sesini bu kadar yakını nın duyan karısına bir haller oldu. Ellerini yumruk gibi sıkmış, durma dan Sakım beyin kafasına indiriyor du. Kerim Ağanın dizlerinin bağı çö züldü, sayıklar gibi konuşuyordu:

«— Şu karının ettiğine... N'apiyon böyle sapık sapık? De lan, vurma be...»

Sakım bey kafasına inen yumruk larla başa çıkamayınca, kadını en sesinden kavrayıp çeke çeke kena ra getirip bıraktı. Fakat, kadın o nu bırakmıyordu. Bu kez daha sağ lam, daha kuvvetli yumruklar, tek meler savurmaya başlamıştı. Kerim Ağa, yetişip kavradı karısını:

«— Delirdin mi be? Şu halini bi gören olsa...»

«— Daha kim görecekt? Şu halimi diyon he? Ya göysüm, bacayım? Her bi yanım gopuyo sandım.»

«— Yılan mı ısırıldı, çıyan mı gör di»

dün? De gonuş bakam...»

«— Gözün dönsün, kör kör baka maz ol. Hem de ne yılan, ne çıyan. N'aptı elin adamı baksana. Vay vay, dutmadığı yerim kalamdı. Aha, Sa kım bey denen namıssız. Dut, ne edeceksen et gayrı...»

Sakım bey korku ile iki adım ge riledi, Kerim Ağa da iki adım öne çıktı. Sakım bey denizi işaret ede rek kekeleyordu:

«— Az önce, yüzmeyi nasıl öğrete ceğimi anlattım ya sana Kerim A ğa... Kollarıma yüzü kapak uzana cak, suyun yüzünde tutacağım onu... Bir elimle de kolunu şöyle uzat, ba cağını böyle at diye gösteriyorum. Vay sen misin koluna, bacağına do kunan. Başladı kafama yumruklarını indirmeye. Laf anlatamadım Kerim Ağa. Çırpınır durur... Elimden kur tultu, batıp boğulacak. Yakalayıp çekerim, vay sen misin hâlâ sarkın tılık eden. Bıraksan bir türlü, bı rakmasan bir türlü. Artık takdir se nin. Bunda benim hiçbir suçum, günahım yok. Böyle bilesin...»

Kerim Ağanın gözlerinin içi kı zarmıştı. İyice şaşırın Sakım beyin geri geri adımılayışı da hızlanmış tı. Kerim Ağa da sabit bakışlarla üze rine yürüyordu.

Sakım beyin karısı koş a koşa gel di:

«— N'oldu ayol, n'apiyorsunuz bu rada?»

«— Bi sen eşsiktin...» dedi Kerim Ağanın karısı. «Kocanın marifetini duy da...»

Sözünü tamamlayamadı. Kerim A ğa hamleyi yapar yapmaz, gerili ok gibi bekleyen Sakım bey de taban ları yağlamıştı. Şimdi, denizin kıy ısında hızlı bir kovalamaca başlıyor du. Kerim Ağa bir iki derin nefes alırken kumlu çakıllı bir avuç silâ hı da avucuna doldurmuştu. Birinci turu tamamlayıp, kadınların yanın dan dönüşü yapıp ikinciye geçtiler...

Minibüse dolmuş bir yığın insan lar yakınlarından geçerken ışıkla, alkışla selâmladılar ikisini. Bir mü sabaka oluyor sanmışlardı her hal de. Bu seslerle de aklı karışverdi Kerim Ağanın...

Ne yapıyordu böyle? Kimi kovalı yordu? Yakalayınca nasıl edip vura caktı, kıracaktı, öldürecekli? Bi kez Kerim Ağanın «Ağa» sı şimdiden git mişti. Geriye kalmıştı Kerim'i. Ken te gidince kapıcılıktan kovulacaktı. Kovulunca Kerim'in de faydası kal mayacaktı. Öyle ya, işsiz Kerim kim ola ki? Karısı?... İki dene bebe?... Ahh, cahil karıdan her bi kötüllük gelir diye kaç kez duymuştu da, böy lesinin başına geleceğini hiç hesap lamamıştı. Adamı nasıl allayıp pul layıp da kandırırılmıştı hemen.

Aniden dizlerinin bağı çözüldü. Sakım bey de hemen iki adım önün de, tuttu tutacak. Nefes nefese, ağ zı köpük köpük konuştu:

«— Yeter, koşma gayrı Sakım bey. Şaka yaptım valla. Bakam, bi dene yem şu bizim beyi dedim. Sakım bey... Ciddi diyom yahu. Dur be, dur dur... Bak, inanmazsan duru yom ben. Koşamaycam gayrı. Pek yoruldum. Şaka dedim duydun de ğil mi?»

Kerim Ağa durdu ve oturdu. Sa kım bey de neden sonra durup bak tı ardına. Duyduklarının ne derece doğru olabileceğinin tanımını yapı uzaktan. Sonra yavaş yavaş sokuldu Kerim Ağa:

«— Korkuttun beni...» dedi. «De mek şakaydı.»

Kerim Ağa boynu bükük, boynu kırık, gözleri kumda başını sallıyor du.

Nurettin TÜRKER

Yuvarlak düzende sivri düşünceler

* Vallahi de billâhi de ölsem aklıma gelmezdi! Ekmeklerin içinden çıkarlar şimdiye dek yeteri kadar yazıya çizeyi konu ol du zaten. Kazık mı çıkmadı ekmeklerden, ipler mi, taşlar, çiviler, tahta parçaları mı? Hattâ hattâ bazı alıllı fırıncılar para koydu lar, ikramiye kuponu koydular...

Bu sonuncusu ise büsbütün akıllar almaz bir iş... Herif, ek meğin arkasına resmen film atışı yapıştırmış... Şaka etmiyorun inanın. Yüzbinlerce kişiye filmini bu yolla duyuruyor.

Önce güldüm. Sonra sinirlendim. Derken efendim aldı beni bir düşünce. Ekmekğin içinden çıkan nesnelerin geçirdikleri aş a maları yeniden inceledim. Tekrar tekrar, yılmadan, yorulmadan... Sırrı çözdüm sonunda...

İlkin neler çıkardı?... Çivi, taş, tahta parçası... Evsiz barsız vatandaş bunları kullanarak kendine bir yuva yaptı mı?...

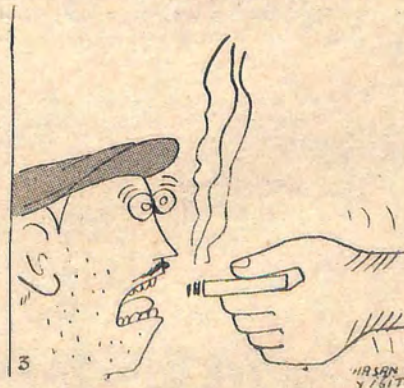
Sonra neler çıkmaya başladı?... Para, ikramiye kuponu... Bu parayı ve piyangodan kazandığı eşyaları kullanarak evinin içini de düşedi mi vatandaş?... Ne sıkıntısı kaldı? Hiç!...

Artık ekmekğin arkasındaki afişlere bakarak film seçsin, eğ lensin...

SULHİ DÖLEK

Yazısız

Ekrem Dublaj

EKREM DUBLAJ

— Evet Robert, artık yapacak bir şey yok... Biraz sonra kızıl derililer içeri girecekler ve... Ah!... İzabel'e şu mektubu ver... Onu ve yavrumu pis Şarokilerin ve Oturan Öküzün eline bırakamazdım...

- Kendinizi feda ettiniz kumandanım...
- Şerefli bir kuzeyli ancak böyle yapar Robert... Aaaah...
- Vuruldu... Şarokiler!...
- Herkes yerine... Ah... Şu oku çıkart... (56 iyisi...)

İşte yukarıda (Ölüm Kalesi) filminden ufak bir dublaj okudunuz... Burada kumandan Jackson'u konuşan Ekrem Dublaj, film dublaj kralı olup, onbeş yaşından beri dublaj yapmaktadır... İlk olarak (Lorel Hardi Çiftlikte) filminde bir atı konuşan Ekrem, babasının bütün ihtarlarına ve dayaklarına rağmen evin içinde bile dublaj sesiyle konuşmaya çalışmış, gittiği filmlerden kaptığı konuşmaları kendi kendine tekrar ederek istikbalini o zamandan garantilemişti... Derste öğretmenlerine karşı dublaj tarzı konuşan Ekrem bir keresinde kendine kırk not veren Tarih hocası Niyazi Tefvik beye:

«— Unutmayın ki, babam Fransa'nın en iyi kılıç kullanan adamıydı...» deyip aldığı sıfırı on numaraya çıkartmıştı... Ekrem liseyi de bu dublaj sesiyle bitirmiş ve askere gittikten sonra Ordu Film Merkezinde gene dublaj işleriyle uğraşmış ve kumandanlarının gözüne girmişti... Terhis olan Ekrem ses tonu güzel bir

kız bulmuş ve onunla evlenmiştir... Ekrem'in bundan sonra şanslı açılmış, bilhassa kovboy filmlerinde, kale kumandanı, altın arayıcısı ve kötü adam seslerini iyi konuşmakla ün sağlamıştı. Fakat dublaja o kadar kendini kaptırmış ve özel hayatında bile konuşurken o kadar havah konuşmaya alışmış ki, bir kere yataкта karısına dalgınlıkla: «Bir ses var Ceni... Sus... Cango ve adamları olabilir...» diyerek kadının aklını almıştı...

Halen bir günde beş rolü konuşan Ekrem, daima yanında bir kutu viski ve pestil bulundurur... Sık sık gırtlığını temizler... Nemli yerlerde dolaşmaz... Ayrıca konuştuğu tipin tesirinde kalarak onun pozuyla dolaşır...

Ekrem'in kaşesi bugün 250 liradır. Yerli film dublajların dan ise 150 lira alır. Kedi sesiyle meşhur ettiği bir iki film oyuncusuna yüz vermez... Onlara bozulduğu zaman falsolu konuşur. Kendi deyimiyle harcar...

DUBLAJ NEDİR?

Herkes dublajı kürtajla karıştırmaz ama karıştıran sanatçılar da vardır. Dublaj bir yabancı filmin lâflarını Türkçe konuşarak ağız ve burun hareketleriyle gargarya getirmeye denir... Dublajda esas, filmde konuşan artistin ağızını kullanarak kelimeleri uysun uymasın biçimi ne getirerek yutturmaktır. Dublajcılar normal ses tonuna suni bir eda vererek ve seslerini lüzumsuz yere gerek konuşmaktan zevk alırlar... Normal bir dublaj artisti Avrupa'da bir saat konuştuğu halde, bizde iki saatte bir filmin dublajı yapılır... Bugün rekor yine Ekrem Dublaj'dadır ve bir günde beş filmin dublajını bitirmek ustalığını göstermiştir... Aslında dublaj yapılan filmdeki lâflar katıyen söylenmez... Dublajcı o ağıza hangi kelime uyarırsa onu söyler.

DUBLAJ NASIL YAPILIR?

Dublaj yumurtalı ispanak gibi yapılmaz... Dublajın nasıl yapıldığını merak eden Rezzan, Türkân, Berna, Levent'ten yirmi arkadaş, Aksaray'dan Şüle, Moda'dan Bilge ve otuz arkadaşı, Yenikapı'dan İsmail, Bahçelievler'den Nihat ve Mediha, Samatya'dan Müjgan ve Cüneyt, Sofular'dan ellibeş meraklının sorularına gene Ekrem Dublaj, dublaj sesiyle cevap veriyor:

«— Evet, dublaj... Öööö... dublaj bittabi dublaj salonunda yapılır... Öööö... dublaj salonu bol sigara kokan, bir perde, bir mikrofona ve efekt için yere döktülmüş biraz çakıl, bir iki tahta parçası, bir kapı tokmağı, gıcır için biraz yağlı kâğıt, nehir ve su sesini ayarlamak için iki bardak su ve bir sürahi, korkunç sesler çıkartmak için korna, gıcır için korna, cam kırılmasını vermek için kullanılan şişe kırıkları... Rüzgâr sesi çıkartmak için uzunca bir boru, çeşitli hayvan sesleri için tutulmuş taklitçi Komik Zeti, bir iki parça pazen kumaş ve ıvır zıvırdan ibarettir... Dublaj yapılacak film parça parça, perdede geçer... Bütün mesele perdedeki artistin ağızından çıkana bir lâf bulup uydurmaktır... Bu konuşmalar ses filmine çekilir... Sonra yabancı filmin sesleri silinip onun yerine kontrtiple rekordink olarak sesler kaydedilir ve kopyalar basılır... Basılan kopyalar da piyasaya arz edilir... Ben kendim, ekseri jönlere konuşurum.

Bir dublajcı isterse filmin işini iki misline çıkarır...

Dublajda en önemli mesele susmaktır... Yâni dublaj yapılırken gürültü yapılmaz... Bazı filmlerde «Ahmet bizim kahveler ne oldu?... Sigaran var mı?... Galatasaray bu sezon şampiyon olur...» gibi lâflar dublaj salonundaki fazla konuşmalardır... Ses mühendisi dalga geçerse bunlar da filmde çıkar... Hoş, seyirci bunları da filmde var sanıp yutar ama biz yutmayız...

Dublajcının seans başına aldığı paraya kaşe denir... Fakat bunun aspirin kaşesiyle bir ilgisi yoktur... Dublajcı biten dublajcı hemen parayı alıp karşıkı meyhaneye gider...

Dublajcılar ekserisi Galatasaray'da Reşit'in kahvesinde oturur ve okey oynarlar... Dublajcılar da ekip olarak çalışırlar ve dışardan bir dublajcıyı ekiplerine almazlar... Dublaja yeni başlayan bir dublajcı önce at, deve, kuş gibi hayvan dublajları yapar, sonra insan sesine başlar...

SUAVİ SÜALP

Falcılar Kralı

GEVİREN:
Süheylâ AYKUT

MESLEĞE yirmi yaşında başlamıştı. O sıralarda Montmartre civarında bulunan bir kahveye sabah akşam uğruyordu. İçkiyi fazla kaçırdığı bir akşam yanındaki masada oturan kapıcının, kendini dinleyen düşese, el falından iyi anladığı konusundaki övünmelerinden sıkılmıştı.

— Ünlü bir falcı öğretti bana mesleğin inceliklerini, diyordu kapıcı. Şimdi benim için bilinmez diye bir şey yok. Avucuna baktığım insanı nasıl bir geleceğin beklediğini bugünden söyleyebilirim!

Kafası kızarak:

— El falından ben de anlarım, diye karışmıştı sözlerine. İsterseniz, sizin falınıza da bakayım!

Faldan anlamakla övünen kapıcı uzattı avucunu. Delikanlı dikkatle baktıktan sonra:

— Sız, her gün bir sürü insanla görüşüyorsunuz, dedi.

Genç adamın bilgisine şaşı kapıcı.

— Hem de nasıl...

— Çok geziyorsunuz. Ayaklarınızı dinlendirmeye hiç zaman bulamıyorsunuz diyebilirim.

— Aksini kim söyleyebilir!

— Ama bacaklarınıza dikkat etmeniz gerekiyor. Çünkü, gelecekte işe yaramaz hale gelebilirler.

— Hakkınsız ama, işim bu... Hem bütün bunları avucumda nasıl göre biliyorsunuz?

— Meslek sırrı... Ya siz madam?... Fal baktırmak istemez misiniz?

Dinleyicilerden biri söze karıştı:

— Düşese soyu soppu hakkında bir şey söylemeyin sakın. Fena bozuluyor!

Ciddiyetle genç kadının elini tutan delikanlı:

— Gençlik çağınızda büyük bir hayal kırıklığına uğramışsınız siz, diye anlatmaya başladı.

— Ah, nasıl da bildiniz! diye bağırdı düşes. Ondokuz yaşındaydım ve o da simsiyah gözlü bir İtalyandı.

— Esmerlere karşı son derece hassassınız.

— Çok doğru, diyerek derin bir iç geçirdi genç kadın.

Zeki, hattâ zeki olmayan bir kimse bile bu çeşit sözlerin her kim tarafından olursa olsun söylenebileceğini kolaylıkla anlardı ya, fakat yine de teselli, ya da dertleşmek amacıyla falcıların, büyütçülerin peşlerinden koşardı.

Ve işte bu küçük kahvedeki «Falcılar Kralı» böyle bir rastlantının sonunda doğmuştu.

Aslında kral olmasını sağlayan, seksüel fetişe inanan bir kadına rastlamasıydı. Bu kadın, aşkta izlenecek belirli yollarla, istenen cinsten bir çocuğa sahip olunup olunmayacağını sormuştu ona.

— Tabii azız madam, dedi.

— Her şey, hâmile kalma anına bağlı değil mi?

— Evet madam.

— Bana bunun nasıl, daha doğru.

— Şu İstanbul'un güneşi dışı, kızları da içi yakıyor valla!..

su ne şekilde yapılacağını anlatır mısınız?

Falcılık ticreti olan kırk frankı çekmecesine atan kral:

— Bana eşinizin ve sizin doğum tarihlerini verin, dedi. Kartlarınızı yazarak gökyüzüne göndereyim. İki gün sonra gelin.

Şöhret yolu böylece açıldı.

«Hayâlinizdeki çocuğa sahip olunuz!»

Kralın sloganı buydu. Paris'in işlek caddelerinden birinde kiraladığı apartman dairesinin salonuna büyükçe bir konsol yerleştirmişti. Ve içinde bir elektronik beyin vardı bu konsolun.

Bir kaç ay okus pokus ilminli ettirdi. Ve kadınlar kuyruğa girdi:

— Mavi gözlü, yumuşak başlı bir oğlan çocuk istiyorum. Ya da zeki güzel bir kız olsun!

— Kartlarınızı doldurunuz, diyor.

du. Daha önce gelmiş olanlara, siz gelecek pazartesi saat 12,45'te hâmile kalacaksınız, gibi cevaplar veriyordu.

Erkeğin doğum tarihi tutarsa:

— Bakın hele, diyordu. Kocanızla aynı tarihte doğmuşum!

Fırsatı ganimet bilen kadın hayretle soruyordu:

— Sahi mi?...

— Evet madam. Durun bakayım... Sizin en geç on dakika içinde hâmile kalmanız gerekiyor!

— Eyvaaa! Bu kısa sürede kocam iş yerinden eve bile gelemez! Kocamla aynı tarihte doğduğunuzla göre, bir kolaylık yapamaz mısınız?

— Bilmem ki... İç salona geçin, bir deneyelim bakalım.

Bazı müşterilerin pek garip huyları vardı:

— Kalkık burunlu, çekik gözlü bir kız istiyorum. Saçları kıvrıkcık olsun, diyorlardı.

Elinden geldiğince yerine getirmeye çalışıyordu istekleri.

Fakat kocasıyla değil de, bir zenciyle yatıp kalkan bir kadın her şeyi altüst etti. Hastanede karısının doğurduğu simsiyah bebeği kollarına alan baba, çılgınca falcının evine koşarak, onu öldüresiye dövdü!

Linç edilmekten canını güçlükle kurtaran Falcılar Kralını ise bu olaydan sonra bir daha gören olmadı!

Çeviren:

Süheylâ AYKUT

Mutluluk

İki arkadaş arasında:

— Biliyor musun, Ben tam iki yıl karımla gayet mesut yaşıdım...

— Eee.. sonra?...

— Sonra barıştık!..

— Şunun bizden ne fazlası var anlayamıyorum?..

— Sizin gibilerin aklı bi gariş de pesinde olur. Sona basımıza bi iş getirin de, gardaşıyın, babayın eli ni gana bulan.

— Yok bişi.

— Eyi, yok olsun inşallah. Hadi uyu biraz, ben seni galdırırm.

— Uykum yok nene.

— Kalk öleyse çay gaynat, içek.

Dilber kalktı, çaydanlığı almak için dışarıya çıktı. O sırada Fidan uyanı uyukudan. Nine:

— Getdi gocan, dedi.

Fidan cevap vermedi. Dışarı çıkınca kızıyla karşılaştı:

— Ne o kız gözlerin, ağlamışın gibi, dedi.

— Ağlamadım.

— Çayını az goy!

İçerden nine bağırdı:

— Ben öyle abdes suyu gibi çayı sevmiyorum, çok goy kız, çok goy, dedi.

Saat yedide hazırlandı Dilber. Yeni kazığını giydi üzerine, yeni ayakkabısını giydi ayağına, tuvalet malzemelerini koydu cebine.

— Alasmadık, dedi.

Gerçekten hava güzel olacaktı bugün. Güneş, her günküden parlaktı. Havada da bir tek bulut yoktu. Sabahki sis kaybolmuş, onun yerine uzaklardan çiçek kokulu hava gelmişti. Caddenin orasından burasından yer yer tüten dumanlar, bir bahar sabahının müjdesini veriyordu. Bugün o eski hırkasını giymemişti. Yıllardır kısıla kısıla, mini etek modasına uygun hale gelmiş trençkotunu geçirmişti üzerine. Bu trençkotu da anası, eskiden almıştı, birtakım şişeler ve eski demir parçaları satarak... Trençkot dar oldu. Şu için öni kendiliğinden açılıyor, Dilber'in kazığını göstermesine hiç gerek kalmıyordu. Zorunlu kalmamadıkça yeni ayakkabısıyla sulara basmıyor ve kaldırımların dükkân tarafından gidiyordu. Ne de olsa, oralar biraz daha kuruydu.

Atelyenin olduğu yere varınca, bir göz attı yukarıya. Pencerenin kapısı kapalıydı. Şevket âbisi gelmiş olsa, mutlaka açardı pencereyi... Merdivenleri çıktı. Birinci kattaki tuvalete girdi. Pencerenin yanına geldi. Cebinden çıkardığı aynayı, tuvaletin ışık alan tarafındaki eski bir sandığın üzerine koydu. Cebinden tuvalet malzemelerini çıkarak süslenmeye başladı. İlk kez krem sürdü yüzüne çabuk çabuk. Sonra, dudaklarına ruj sürdü... Ardından yeşil kalemi gelişigüzel çaldı göz kapaklarına. İki de kuyruk çekti göz uçlarından iki yana... O aceleyle, elindeki kalemi o pis sandığın içerisine düşürdü. Eğildi kalemi almak için, eli bir çuvala çarptı. Yan tarafa kaymıştı kalemi. Arkasına baktı, biraz daha eğildi, yarı beline dek sandığın içerisine girdi ve kalemini aldı. Elini muslukta çabucak yıkadı ve hemen çıktı oradan...

Artık Şevket âbisiyle karşılaşabiliyordu...

Tekrar merdivenleri indi. Şöyle biraz dolaşıp gelecekti ki, köşenin başında Nahide'yle karşılaştı. Nahide, ilk kez tanıyamadı, sonra, once gelen geçenin içinde ışığı yapıştırdı:

— Gız ne bu, dedi, lillâh olmuşsun...

— Ve de çok kıskandı...

— Hüss, dedi Dilber, elâlemin içinde rezil etme gız.

— Gız feleğine gadar güzel olmuşsun be...

Berber yürümeye başladılar. Nahide'de dükkânın anahtarını vardı. Gerçi patron, Dilber'e de bir anahtar vermişti ama, kaybetmişti anahtar.

— Gız bu gazzak da ne?

— Dün aldım...

— Aboov bacım, milletde yürek yağı bırakmıyacan vallaha. Artis gibi olmuşsun be.

Merdivenleri çıktılar. Kapıyı açtılar. Dilber, hemen aynanın karşısı.

16

ŞEKERİ ORTA

MUZAFFER İZGÜ

na geçti. Kazığını doya doya seydi. Nahide:

— Abcoov! diye bağırdı tekrar.

Gız gondura da...

— He, onu da dün aldım.

— Gız çok güzel be... Dön hele dön... Bak bacım ne isder biliyon mu, vallaha bu gondura, bu gazzak, bi de dar etek alacakdın ki, şöyle goyuca bi renk... Gız vallaha o zaman ben de senin arkana düşerim.

Durdu, boyuna Dilber'i seyrediyordu:

— Gızma bacım amma bişe deyim mi, gözünü heç eyi yapamamışın. Ah galem olacaktı da, ben boyuyacaktım.

Dilber, hemen cebinden kalemi çıkardı:

— Al boya, dedi.

Nahide, Dilber'in gözünü bir güzel boyadıktan sonra:

— Şimdi bak aynaya, dedi.

Dilber aynaya baktı:

— İyi olmuş, dedi.

— Vallaha bak Dilber, tamam artık, burda ya bir ay çalışın, ya da iki ay, yol göründü sana. İki güne galmaz, arkana düşerler...

— Zaten düşen var. Var amma ben yüz vermiyorum ki...

— Yok öylesi deel, büyük adamlar düşer... Gız vallaha rahatına bak ha, adam büyük olsun, isderse

yaşlı olsun. Parası yerinde olsun, bi güzel evi olsun, hele hele arabası olsun, n'apacan gencini? Gençlik dediğin ne ki, aşk dediğin ne ki, hepsi üç beş dakika. Ondan sona al başını iki eliyin arasına düşün Allah düşün, neyi ne yapacam, ne-reye yatacağım diye. Sona sabah kalk o güzelim sıcağı yataktan, sen buraya, adam fabrikaya. Get be, hayat mı o da? Amma herif bi büyük olursa, uyun vallaha öğlenin on'una gadar. Sona, bi kalkan, eden bi güzel yumurtaynan, reçelen gavaltı, ondan sona gerinin, oturun tuvalet masasının garşısına, süslen Allah süslen herif gelene gadar. Nasıl olsa pezemek gelirken yiyecek bişe getirir, nasıl olsa zengin... Sona, gene yat... Canın sıkılırsa al başını bi pastaneye get, otur mavi köşeye geleni geçeni seyret, olsun gene akşam, çıkarsın herif seni bi lokantaya yemeğe, ordan bi de sine. maya... Aşam eve gelince faturasını öde... Amma öteki öyle mi? Aşam yorgun argın get eve, beyefendiye yemek yap. Bulgur aş, gırtlı far-ilya, sona otur tek başına ye... Yorgunluktan sızlasın gemiklerin, gir yatağa yat tek başına. Gece yarısı beyim gelsin ya gaveden, ya fabrikadan, kalk ulan, yemek desin... Yedir yemeğini, sona yatsın yanına,

hadi ulan gül desin... Gül işde o zaman. haline bak bak gül... Gülme. din mi kötü söz de hazır, kötek de hazır... Aklını başına devşir, zengin bul gızım zengin... Amma ihtiyar zengin... Onun da gencine ulaşma. Dardi daha başka olur, üsüne dost dutar, metres dutar, gecelerin gündüz, gündüzlerin gece olur...

Hiç gereği yokken, Dilber:

— At suratlı gısganmış beni, dedi.

— Annamadım, kim?

— Şevket âbininki.

— Avradı mı?

— Heye...

— Bak seen...

— Demiş ki, o gızın işine son ver-recen demiş.

— Kim dedi?

— Şevket âbi.

— Ne dedi Şevket âbi?

— Heeç, gel sen çalış, dedi.

— Bak hele... N'apmışın ki sen gocasına?

— Bilmem ki... Gısganmış...

— Avradın içi fesat dolu...

Dilber'in gözleri yaşardı, ağlamaya başladı.

— Gız, dedi Nahide, ağlama, gö-züñün boyası bozulacak.

— Amma ben bişe yapmadım ki ona bacım. Durdugu yerde beni gısganmasının ne gereği var?

— Güzelin diye gısganmışdır.

Korkmuşdu gocasını elinden alın diye. Ah ah, bana öyle bişe diyecek, hem vallaha, hem billaha, o avradın inadına mahsusdan fingerdeşirim Şevket âbiyinen. Hem de mahsus o geldiği zaman. Dur heleee, yoksa gız sen bugün onun için mi süslü geldin? Hıı, at suratlı avradı gısgandırmak için mi?

— Heç de deel... Param yokdu, aylığı alıncı aldım.

— Ne verdi sana?

Dilber, kendi de bilemedi nedenini:

— İkiyüz, dedi.

— İkiyüz mü? Az amma, gene de eyi. Eee, ikiyüz liraya mı aldın bu gonduraynan gazzağı?

— Borç ettim biraz.

— Gız ne diyorun bilyon mu, gel vallaha şu patronu işledek. Çatlasın avrat...

— İyi amma, ya sahiden dutulur sa Şevket âbi bana?

— Ya öyle ya, dedi Nahide. Hem bu yaştaki adamlar tutuldular mı, fena tutuldular, gençlerinkine benzemez bunlarınki, illâ ki işin sonunu almaya bakarlar.

— Nasıl?

— Nasılı var mı? Genç olsa,, bir yüz vermen, iki vermen, sonunda yan çizer gider. Amma bu otuzbeş kırk yaşında olanlar öyle olmazlar. Varlarını yoklarını insanın ayamın altına sererler, tek ki muratlarına gıvguşunlar diye.

O sırada, öteki kız geldi, ikisi de konuyu kestiler. Sevinç de Dilber'i görünce bir ışık çekti:

— O ne bacım, bizi çatladacan mı? dedi. Ne bu güzellik gız? Aboov şunun gözlerinin güzelliğine bak. Bizim evde bir dünya güzeli resmi var, ordaki gızın gözleri gibi. Yok vallaha essahdan diyorom gısgandım.

Nahide:

— Hadi hadi, gısganına, dedi...

Böylelerinin şansı olmaz, Allah hem güzellik versin, hem de şans, ikisi bir arada ancak artistlerde olur. Bizim gibi dikişçi gızlarda, ya şans olur, ya da güzellik. Dilber güzel, biz de şanslı.

O günü, öğleye kadar gelmedi patron. Dilber'in içine bin türlü korku düştü. Dün, neredeyse ağlayacaktı Şevket âbisi. Bu ağlamanın bir nedeni olmalıydı. Acaba günlerdir Dilber'e karşı içinde bir sevgi vardı da, evli olduğu için bunu açığa vuramıyor muydu? Olabilirdi. Karısından korkardı, sonra çevrenin ne diyeceğinden, aşkını içine gömer, sonra da gider, ırmak kenarında ya da demir köprünlün orada canına kı-

Başarınız ve İstikbaliniz

tutumlu ve isabetli kararınıza bağlıdır.

Türkiye Vakıflar Bankasında

açtıracığınız her hesap

şu yolda sizin için

-en büyük şanstır,

Türkiye Vakıflar Bankası

(Basın : 60295 - A - 20570 — 92)

A K B A B A

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No 8-10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 125 kuruş.

yardı. Bir gürşun sıkardı kafasına, ya da beline kocaman bir taş bağlar, kendini ırmağa atardı. Geçenlerde okumamış mıydı gazetenin birinde böyle bir haber? Adam, Şevket âbisi yaşlarındaydı. Gerçi patron matron değildi ama, bir fabrikada beraber çalışıyorlarmış. Sonra tutmuş kızı âşık olmuş. Evde de baş çocuğu varmış. Bakmış ki bu âşkından çıkar yol yok, âşkını içine gömüp kendini denize atmış. Bir mektup bulmuşlar cebinde, «Ümitsiz âşka dayanamadım» diyormuş. Hem, haberin başlığı da «Ümitsiz Âşk» tı. Kızın resmi de vardı, çirkin, pisin biriydi...

İçti titredi bunları düşününce: «Keşki dün ona eyicene pas verseydim»

Belki biraz sonra karısı, göğsünü bağrını yurttarak buraya gelecek, Dilber'i saçlarından tutup yerlerde sürükleyecekti:

«Katil, katil!» diyerek. «Sensin kocamın katili, sen gıyın onun canına. Asılmanı isdiyorum, asılmanı, stirim sürüm süründürecem seni, başını gıcından ağır getirecem. Yedin, kocamın başını yedin!»

Cebinden çıkan mektuba, mutlak kendi adını yazacaktı:

«Dayanamadım Dilber, hayatıma son verdim» diyecekti. Onun üzerine polisler biraz sonra buraya geleceklerdi:

«Dilber kim?» diyeceklerdi. Alıp onu götürceklerdi.

Amma onun hiçbir suçu yoktu ki bu işte. Sadece ağlamıştı patronunun önünde. Ağlamasına sebep de, işine son verilmesiydi. Yoksa, beni al, beni sev diye yalvarmamıştı ki Şevket âbisine.

— Nahide, dedi Dilber, niye gelmedi bugün Şevket âbi?

— Bilmem ki... Her halde bir işi çıkmışdır...

«Haayır, o şimdi ırmak kenarında, sudan çıkarmışlar, mosmor uzatmışlar kıyıya. Başında da bir yığın meraklı insan... Evet, orada. Belki de demir köprü'nün orada, kafasına bir kurşun sıkmış... Niye yaptın be bunu Şevket âbi? Yarım gün daha sabredemedin mi? Bak işte Dilber, senin için süslendi geldi, senin için aldı bu kazağı. Sana göstermek için...»

«Ama kabahat biraz da benim. Çı. kıp giderken, yarın geleceğim, merak etme diyebilirdim.»

Pofladı...

— Ne var? dedi Nahide.

— Hiçbir şey yok.

— Oğlan gardaşın mı gene?

Dilber yalan söyledi:

— Heye, dedi.

— Çok şükür benim yok, dedi Nahide. İnsanın her şeyine garışılar, yediğine, içtiğine, kalktığına, oturduğuna. İnsana babasından çok garışılar. Sanki gendilerinin ekmeğini yiyoruk...

— Heye, dedi Dilber.

Öğleyin Nahide ile Sevinç yemeğe gittiler, Dilber gitmedi. Zaten çok zaman gitmezdi. Eve git gel, oysa ki şuradan bir simit, bir de çay, yerdi. Onlar gittikten sonra, patronun penceresini açtı, kahveciye seslendi:

— Bir çay Torun âbi, bir de çörek...

Torun âğa, aşağıdan:

— Tamam baci, dedi.

Aklı fikri hep Şevket âbisindeydi...

Uzun masanın yanından geçerken, içine bir şüphe düştü. Acaba masanın çekmecesine bir mektup bırakmış mıydı? Sonsuz bir istek duydu masanın çekmecesini açmak için.

Şimdiye dek elini sürmemişti bu çekmeceye. Masanın arkasına geçi, çekmeceyi açtı. İçinde kâğıtlar, faturlar, iki tane mezûr, yığınla topolu iğne vardı. Kâğıtları karıştırdı, altlarına baktı. En alta bir resim gördü, bir dergiden kesilmiş mayolu kadın resmi. Kadının yüzüne baktı, tıpkı kendisine benziyordu.

(Devamı var)

Milletler Gülüyor

Değişiklik

Hastanenin bahçesinde karşılaştın iki deliden biri sordu:

— Bu yıl tatili geçirmek için Cannes'a gitmeyeceğinizi duy. dum, doğru mu?

— Hayır azizim, diye cevap verdi diğeri. Geçen yaz Cannes'a gitmemişti.

Sonra alçak sesle devam etti: — Değişiklik olsun diye bu yıl da Briançon'a gitmiyoruz!

Konuşma

İki kadın dertleşiyordu. Biri:

— Jean ile Marcel arasında bir tercih yapamıyorum, dedi.

— Hangisi daha nazikse, onu seç sen de...

— Aslında ikisi de nazik ya... Jean sahte elmasları satarak kazandığı hakiki paraları bana veriyor, Marcel sahte paraları sürerek kazandığı hakiki paraları...

— Gece mesaisine başlayabiliriz müdür bey!..

Timarhanede

Saat 12'yi çalıyordu. Bir deli, arkadaşına:

— Demek gece yarısı oldu, dedi.

Ötekî itiraz etti:

— Hayır, öğle tatili...

Münakaşa uzayınca müdürü gidip sordular:

— Müdür bey, şimdi gece yarısı mı, öğle vakti mi?...

Müdür cevap verdi:

— Bilmeyorum, saatim durmuş!

Sonradan görme...

İki milyoner karısı arasında:

— Dün bizimki Londra'dan telefon etti: Van Goh mu getireyim, yoksa Sisley mi?... diye sordu.

— Peki, sen ne cevap verdin?

— Benim için hepsi bir, dedim, yeter ki safsan at olsun!..

Kim kurtarıyor?

Bindiği arabanın sürücüsüyle çene çalan adam:

— Elli yıldan beri sürücülük yaptığımıza göre, saatte yüz kilo. metre hızla otomobil süren biz şehirli kimbilir ne kadar ihtiyatsız buluyorsunuzdur, dedi.

— Neden bulayım, dedi arabacı. Arabacılar arasında da ihtiyatsız olanlar vardır ama, onları daima ihtiyatı elden bırakmayan atları kurtarır!

Yapacağını bildirdi

Kocasının geçimsizliğinden ve kentine yaptığı işkenceden dert yanan kadın, arkadaşına sordu: — Benim yerimde olsaydın, ne yapardın?

— Hiç, dedi arkadaşı. Ona her yemekte bir tabak mantar yedir, gerisini Tanrıya bıraktırdım!

— Size bir teklifte bulunmak istiyoruz!..

Gereksiz

Şehrin dertleri görüşülürken söz isteyen üyelerden biri:

— Kaldırılan mezarlık duvarının yeniden yapılmasını geçen oturumda istemiş, fakat bir cevap alamamıştım, dedi. Duvarın yapılmasını öncelikle teklif ediyorum.

— Duvarın gereği yok, diye cevap verdi Reis. Zira mezarlıkta bulunanlar zaten dışarı çıkamazlar, dışardakilerin ise içeri gireceklerini hiç sanmıyorum!

Tedbir

Dindar kadının kiliseden çıkmasıyla çantasını içeride unuttuğunu anlaması bir oldu. Hemen döndü ki, çanta az önce dua ettiği yerde değil. Çaresiz arandı. ken rahip uzattı çantayı:

— Buyrun madam, dedi. Onu kaldırışımın sebebi, olur ya saf bir fukara gelir, duasının karşılığında Tanrının ona bu çantayı gönderdiğini sanır ve onu hemen kaldırır diye düşündüm de...

Neden girmiş?

Hızla giden otomobilin köprü korkuluklarını kırarak ırmağa düştüğünü gören trafik memuru, kazayı hafif sıyrıklarla atlatacağı sürücü bayana sokularak:

— Sizin ehliyetiniz yok mu kuzum? diye sordu.

— Var, diye cevap verdi kadın.

— Peki neden ırmağa girdiniz?

Kadın omuzlarını kaldırarak: — Ne yâni, dedi, arabamın radyotörüne siz hiç su koymaz mısınız?

Teşhis konmuş

Yorgun görünümlü genç dansöz. ze gazino müdürü sordu:

— Hasta gibisiniz... Bilmediğim bir derdiniz mi var acaba?

— Evet, dedi dansöz. Ben de sizi bunun için rahatsız etmiştim.

— Anlatın derdinizi... Gerekirse bir doktora gösterelim sizi.

— Doktorluk bir durumum yok, dedi dansöz.

— Ama derdinizin olduğunu söylüyorsunuz.

— Evet efendim.

— Peki, nedir derdiniz?

— Bir aylık izin ile, bir maaş ikramiye...

Mehtaba çıkanlar!

Vaatler, tutunlar

Delikanlı, çoktandır görüşmeyi arzuladığı kızdı bir randevu alabilmiş, genç kız, onu evinde kabul etmeye razı olmuştu.

Randevuya gitmeden önce, çapkınlıkta tecrübesi olan bir dostuna, kıza nasıl davranması gerektiğini sordu.

— O ne derse, sen tersini yapacaksın, dedi tecrübeli çapkın. Kız sana önce uslu durmanı söyleyecektir. Uslu duracağın söyle, ama sakın vaadini tutma!

— Neden?

— Çünkü seni bir daha asla affetmez!

— Yemin ederim ki gülen ben değilim... Sadece atım güldü!

Dünya Karikatürleri!

— KÜŞURA BAKMAYIN YEMEK YANDI AMA, SİZE HOŞUNUZA GİDECEK BAŞKA BİR ŞEY HAZIR LIYORUM!..

YAZISIZ

— ALO EVET, BEN KARINIZI ÜÇ HAFTADIR İZLE YEN DETEKTİFİM... ONUN DA DİĞER KADINLAR- DAN FARKLI BİR ŞEY YAPMADIĞINI ÖĞREN- MİŞ BULUNUYORUM!..

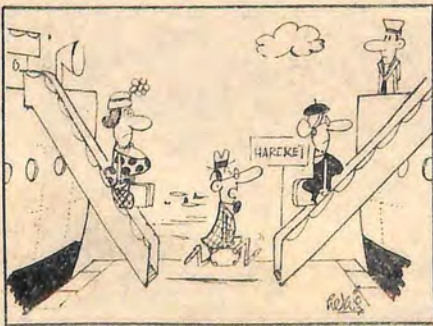
— FİSFİSİ BIRAK DA, NE SÖYLEYECEK — SEN SÖYLE ARTIK!..

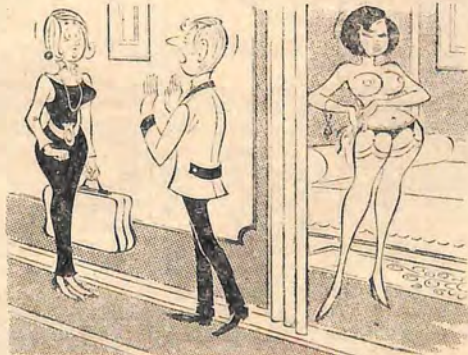
YAZISIZ

— HÂLÂ İLGİ ÇEKTiĞİMİZİ GÖRMEK HOŞUMA GİDİYOR DOĞRUSU!..

— BU VAPUR GEZİLERİNDE EN TUHAF ŞEY, ŞU MERDİVENLERİN UZUNLUĞU!..

— AMAN KARICIĞIM SEN KEDİLERDEN ÜR- KERSİN.. İÇERİDE DİŞİ BİR KEDİ VAR!..

Terkibinde krem hassaları
bulunan Puro kalite
bakımından en üstün tuvalet
sabunu ve çok müessir
bir güzellik müstahzarıdır.
Puro Güzellik Metodunu
hemen deneyiniz.

Her sabah ve akşam
bol PURO köpüğü ile
cildinizi masaj yaparak
sabunlayınız

Hiç sabun izi
kalmıyacak şekilde
yüzünüzü bol su ile
yıkayınız

Yumuşak bir havlu ile
ve cildi tahriş
etmeden yüzünüzün
nemini alınız.

Kısa bir müddet
içinde daha genç
göründüğünüzü,
daha cazip, daha güzel
olduğunuzu bizzat
farkedeceksiniz.

Gençlik

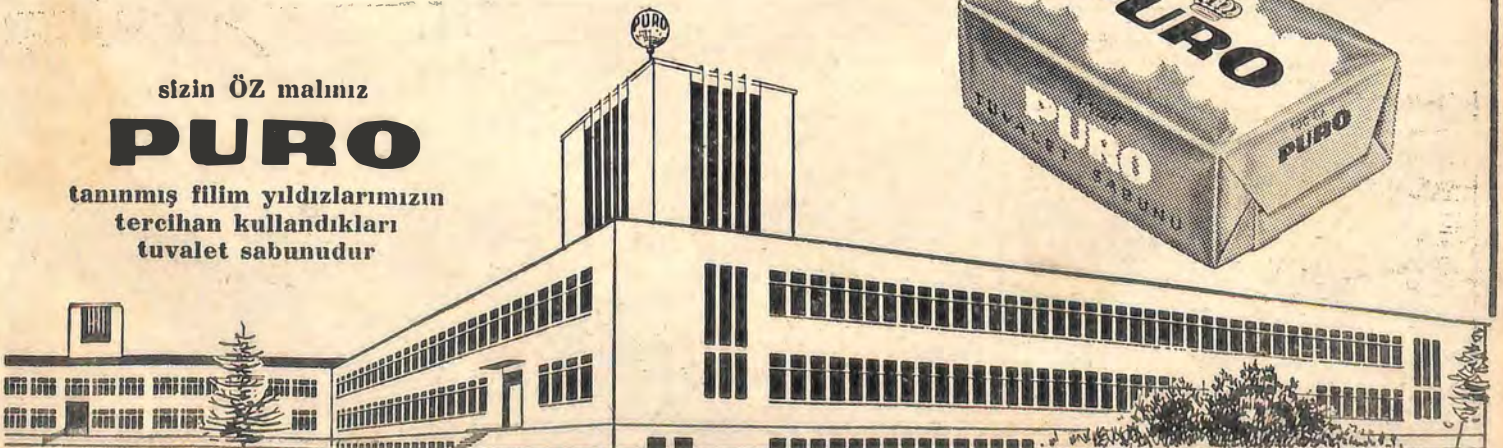
GÜZELLİK VE CAZİBENİZİ MUHAFAZA İÇİN
KREMLİ PURO KULLANINIZ

(Ak. : 93)

sizin ÖZ malınız

PURO

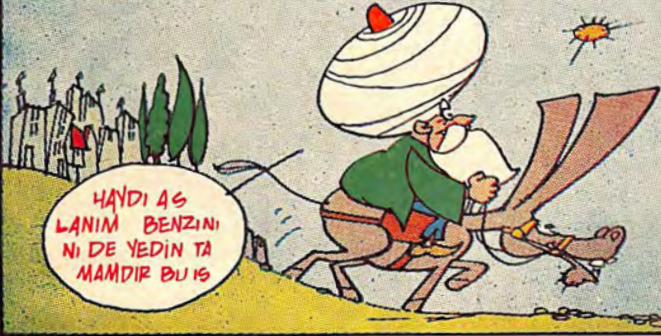
tanınmış filim yıldızlarımızın
tercihan kullandıkları
tuvalet sabundur

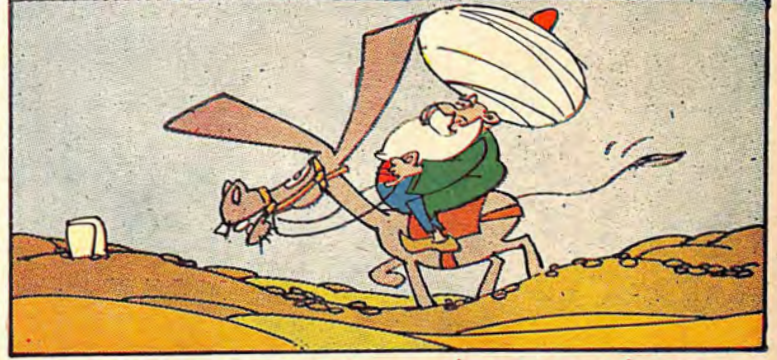
Her hafta bir olay

Semih Balcıoğlu

HOCAMIZ AKŞEHİR'DEN FENNİ MUAYENESİ VE SİGORTA İŞLEMİ TAMAM OLAN KARAKAÇANINA BİNİPEHLİYETİNİ DE CEBİNE İNDİREREK BAŞKENTİN YOLUNU TUTTU.

HAYDI AŞ
LANIM BENZİNİ
Nİ DE YEDİN TA
MAMDIR BUIS

PİRİMİZ, DAĞ, TEPE, ASFALT, PATIKA, MECBURİ İSTİKAMET
VE HÜVİYET KONTROLÜ DEMEDEN YOLUNA DEVAM ETTİ

HAYDI KARAKAÇANIM BENİM
BİLİYORSUN EK ZOS VE
RAKİ KOKULARI BURNU
NA GELDİ Mİ ANLA KI
YAKLAŞTIK BÜYÜK
ŞEHİRLERE

HOCA ANKARA'YA VARIR VARMAS,
ÖNCE DÜKKANLARI DOLAŞTI VE
YÜZÜ BURUŞTI

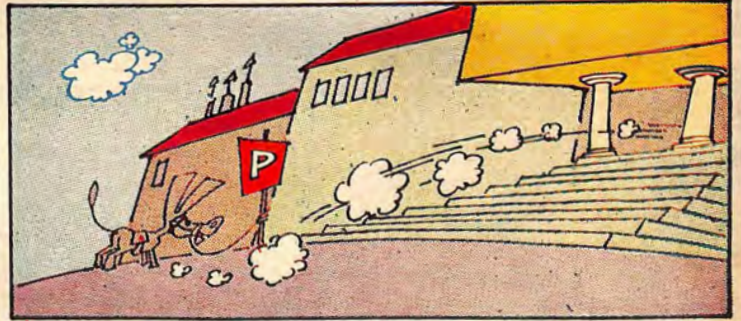
PARAN KADAR
BAK MORUK

PAZAR YERİNE GİTTİ, KAĞLARI
ÇATILIYERDİ..

SİYASİLERİN KONUŞMALARINA KULAK VERİNCE YÜZÜ İYİCE
BURUŞUP, KAĞLARI DA İYİCE ÇATILDI.

ZAMLI RAKIYI
ZAMLI MAASLA
İÇECEKŞİN

HIZINI ALAMAYAN PİRİMİZ, DOĞRU BAŞBAKANLIĞA GI-
DİP EŞEĞİNİ KAPIYA BAĞLADIĞI GİBİ, SOLLUĞU SELÂMGİZ
SABAHSİZ BAŞBAKAN'IN YANINDA ALDI.

BUYUR HOCAM
ŞÖYLE BUYUR,
EMRET

ESTAĞFURULLAH BAŞBAKANIM,
EMİR NE HADDİMİZE, SİZDEN
BÜYÜK BİR RİCAM VAR..
KAÇ GÜNDÜR ŞEHİRİ DO-
LAŞTIM DURDUM.
GÖRDÜĞÜM ŞU-
DUR KI.

SİZ BİR REFORM
KABİNESİSİNİZ BİR DE
FAKİRİ DİNLEYİP EL BİRLİĞİYLE
GÜLME REFORMU'NU DA GER
ÇEKLEŞTİRMENİZ GALİBA ŞART!